اے قادرِ مُطلق خُدا!اسی اپنے مُنجی خُداوند یسوع مسیح دے لئی تیرا شُکر ادا کردے آں۔ جہدے وسیلے دے نال ساڈی تیرے نال رفاقت مُمکن ہوئی اے۔ ایتھے موجود ساریاں لوکاں نوں تُو بچایا اے تے اپنے کول سدیا اے۔ اسی اپنے سارے ایماندار بھائیاں دے لئی تیرے شُکر گُزار آں تے اوہناں دے لئی دُعا کردے آں۔ اسی منت کردے آں پئی تُو اوہناں دی حفاظت کر تے اوہناں دے خانداناں دے آسے پاسے اپنا پہرہ لگا دے۔ اپنے پاک کلام نوں سکھن دے وچ تُو ساڈی مدد کر اسی تیرے پاک روح دے نال بھر جانا چاہندے آں۔ سانوں اپنے پیار دے نال بھر دے، سانوں سمجھن والا دل عطا کر تے فہم عطا کر تاں پئی اسی تیرے پاک کلام دیاں بھیدیاں نوں جان سکئیے تے اسی تیرے حیاتی بخش کلام توں فیض یاب ہو سکئیے۔ اسی ایہہ سارا کُجھ تیرے سوہنے پُتر اپنے خُداوند یسوع مسیح دا ناں لیندیاں ہوئیاں منگدے آں، آمین۔

ہُن اسی اعمال دی کتاب دے ۱۲اویں باب دے اُتے دھیان کراں گے۔ ایس باب دے وچ یروشلیم دی کلیسیا دے وچ دُکھاں دا دور شروع ہو گیا سی۔ ایس باب دا تعلُق کلیسیا دے وچ شروع ہون والی ایذا رسانی دے نال سی۔اوس ویلے دے بادشاہ نے کلیسیا دے اُتے ظُلم کرنا شروع کر دِتا سی تے اوہناں نوں خُداوند یسوع مسیح دے ناں اُتے ایمان دے سببوں ستایا سی۔ بے شک پطرس دے وسیلے خُدا نے اپنے ناں نوں غیر قوماں تیکر پہنچایا سی تے اوہناں نے ایمان دے وسیلے دے نال پاک روح دی

بخشش نوں پایا سی۔ پطرس دے مشنری سفر توں پہلاں ای پطرس نے تے کُجھ رسولاں نے غیر قوماں دے وچ خُوشخبری دے کم نوں شروع کر دِتا سی۔

بارھویں باب دے وچ پطرس نوں قید کر دِتا گیا سی تے اوہنوں فسح دے بعد لوکاں دے سامنے پیش کرنا سی۔ تے اوہناں نے اوہدی نگہبانی دے لئی سپاہیاں نوں مُقرر کیتا سی۔ پر خُدا نے کلیسیا دی دُعا دے جواب دے وچ اوہنوں رہائی بخشی سی۔ تے او جیوندہ سلامت قید دے وچوں نکل آیا سی۔ خُداوند اوہناں دا مُحافظ سی تے پاک روح اوہناں نوں جتھے جاون دا آکھدا سی اوہ اوتھے جاندے سن۔ تے ایہہ کم عارضی نہیں سی سگوں خُدا اوہناں نوں جتھے بھیجدا سی او اوتھے جاندے سن تاں جو خدمت گُزاری دے کم نوں کیتا جاوئے۔

اجے پچھلے باب دے وچ اسی کُجھ کُپرسی تے کُرینی لوکاں نوں ویکھیا سی جہناں نے یونانیاں دے وچ جا کے خدمت دے کم نوں کیتا سی۔ تے اوہناں وچوں بہت ساریاں نے خُداوند یسوع مسیح نوں قبول کیتا سی تے ایویں ہر روز لوکی کلیسیا دے وچ شامل ہُندے جاندے سن۔ تے خُداوند یسوع مسیح دے اُتے ایمان لیا کے نجات پاوندے گئے سن۔ خُدا نے پطرس نوں موقع دِتا سی پئی او قیصریہ دے وچ خُوشخبری دے کم نوں کرے۔ اوہنے پہلاں یافا دے وچ مُنادی کیتی فیر خُداوند نے اوہنوں حُکم دِتا پئی او قیصریہ دے وچ وی جاوئے تے اوہنے خُداوند دی تابعداری کردیاں ہوئیاں نہ صرف کُرنیلیس سگوں

اوہدے نال موجود باقی لوکاں نوں وی خُداوند یسوع مسیح دی نجات دے بارے بیان کیتا تے اوہناں نے ایمان لیاوندیاں ہوئیاں نجات نوں حاصل کیتا سی۔ اوتھے موجود ساریاں لوکاں نے پینتیکوست دا تجربہ حاصل کیتا سی تے خُداوند یسوع مسیح دے اُتے ایمان لیائے سن۔ اوہناں دے دل دے خیال کامل سن تے اوہناں نے خُداوند یسوع مسیح توں حقیقی خُوشی نوں حاصل کیتا سی۔ او خُدا دے ناں نوں جلال دیندے سن۔ خُدا نے اوہدی مدد کیتی تے اوہدے لئی نجات دا انتظام کیتا سی۔ اوہنوں رویا دے وچ ایہہ ہدایت ملی سی پئی او پطرس نوں اپنے گھر سدے۔ تے کُرنیلیس نے ایویں ای کیتا سی جیویں خُداوند نے اوہدی راہنمائی کیتی سی۔ اوہنے پطرس دے وسیلے دے نال خُدا دا کلام سُنیدیاں ہوئیاں یسوع مسیح نوں قبول کیتا سی۔ ایویں اوہناں ساریاں نے پاک روح دے تجربے نوں حاصل کیتا سی تے اوہناں نے پینتیکوست دا تجربہ حاصل کیتا۔ تے او سارے پاک روح دے نال بھر گئے تے غیر زباناں بولن لگے سن۔ پطرس دے وسیلے دے نال خُدا نے اوہناں دے درمیان حیران کر دیون والے کم کیتے سن۔ اوہناں نے خُداوند یسوع مسیح دے ناں توں اپنیاں پاپاں توں مُعافی حاصل کیتی سی۔ بالکُل ایویں ای جیویں پینتیکوست دے دن ہویا سی۔

۱۲ویں باب دے وچ کلیسیا دی ایذا رسانی دا آغاز ہُندا اے جیہڑی ہیرودیس اگرپا اول دے سببوں پیش آئی سی۔ ایتھے سانوں پولوس رسول دی خدمت دے شروع ہون توں پہلاں پطرس دے گرفتار ہون

تے فیر معجزانہ طور تے اوہدے رہائی ہون دا ذکر ویکھن نوں مِلدا اے۔ ۱۱ویں باب دے اخیر دے وچ اسی ویکھدے آں پئی ضرورت دے مُطابق یہودیہ دے وچ وسن والیاں ایمانداراں دے وچ کُجھ ریلیف وی بھیجی جاندی اے۔ تے حواریاں دی تجویز تے ایمانداراں نے اپنی توفیق دے موافق یہودیہ دے وچ وسن والیاں دے لئی کُجھ حصہ بھیجیا سی۔ تے ایہہ رومی شہنشاہ کلودیس دے دور دے وچ ہویا سی۔

لوقا بہت ای چنگا تاریخ دان سی تے سو تاریخی واقعیاں نوں بہت چنگے طریقے دے نال لِکھدا سی۔ تے اوہنے کلیسیا دے وچ ہون والیاں واقعیاں نوں بہت ترتیب دے نال بیان کیتا سی جہناں دے بارے سانوں پڑھن نوں اعمال دی کتاب دے وچوں مِلدا اے۔ اعمال دی کتاب دے وچ ۱۲ویں باب دے وچ پطرس دے گرفتار ہون تے اوہدے رہا ہون دے بارے ویکھن نوں مِلدا اے۔ لوقا نے کلیسیائی تاریخ نوں بڑے چنگے طریقے دے نال بیان کیتا اے۔ تے او بیان کردا اے پئی انطاکیہ دے وچ رہن والیاں ایمانداراں نے یہودیہ دیاں ایمانداراں دے لئی اپنی توفیق دے مواقف بھیجیا سی۔ تے اوہناں نے برنباس تے ساؤل دے ہتھی بُزرگاں دے کول بھیجیا سی تے جدوں پطرس نوں گرفتار کیتا گیا سی تے اوس ویلے یسوع مسیح نوں صلیب دتے گئے ۷ ورے ہو گئے سن۔ اسی ویکھدے آں پئی اعمال ۱۲ باب دیاں پہلیاں ۲ آیتاں دے وچ ایویں لِکھیا ہویا اے:

تے اوس ویلے ہیرودیس بادشاہ نے ستاون دے لئی کلیسیا دے وچوں کُجھ اُتے ہتھ پایا۔ تے یوحنا دے بھائی یعقوب نوں تلوار دے نال قتل کروایا۔

اسی جاندے آں پئی مسیحی تاریخ دے وچ ہیرودیس اِک جانیا پچھانیا ناں اے، اوہنے بیت لحم دے وچ بچیاں نوں قتل کروایا سی۔ تے او شروع توں ای مسیحیاں دا ویری رہیا سی۔ تے ایہدے باہجوں یہودیاں توں عزت افزائی دے لئی اوہنے ہیکل دیاں کُجھ اضافی حصیاں نوں وی بنوایا سی۔ جدوں اِک واری حواری خُداوند یسوع مسیح دے نال سن۔ تے اوہنوں وکھاوندے پئے سن پئی کِنی اعلیٰ شان ہیکل دی تعمیر دے وچ واہدا کیتا گیا اے۔ تے اسی پڑھدے آں پئی خُداوند یسوع مسیح نے اوہناں دے اگے ایہہ نبوت کیتی سی پئی ایتھے کِسے پتھر اُتے کوئی پتھر باقی نہیں رہوے گا جیہڑا سُٹیا نہیں جاوئے گا۔

جدوں بچیاں نوں قتل کروایا گیا سی تے اوس ویلے ہیرودیس اعظم حاکم سی۔ پر خُداوند یسوع مسیح دی موت دے ویلے ہیرودیس انتپاس حاکم سی۔ ہیرودیس انتپاس ہیرودیس اعظم دا پُتر سی۔ تے ایتھے جیہڑے ہیرودیس دا ذکر ویکھن نوں مِلدا اے او اگرپا اول سی جیہڑا ہیرودیس اعظم دا پُتر سی۔ تے اسی ویکھاں گے پئی اگے جا کے اگرپا دوئم دا ذکر وی اعمال دی کتاب دے وچوں ویکھن نوں مِلے گا۔ ایہہ ایذا رسانیاں کلودیس دے زمانے دے وچ شروع ہوئیاں سن جیہڑا اوس ویلے رومی شہنشاہ سی تے

ہیرودیس اگرپا اوؔ نوں یہودیہ دے اعلیٰ حاکم دے طور تے مُقرر کیتا گیا سی۔ تے ایہہ وی کلیسیا دے لئی اِک اوکھا ویلا سی جدوں کلیسیا نوں اِک واری فیر ایذا رسانی دا سامنا کرنا پیا سی۔ تے یروشلیم دے علاوہ ساریاں تھاواں وچ جِتھے کتے وی مسیحی وسدے سن اوہناں نوں دے اُتے ظُلم کیتے گیئے سن۔

کلودیس ہیرودیس اعظم دا بچپن دا یار سی تے اوہدے ای عہد دے وچ اگرپا اول نے یروشلیم دی کلیسیا نوں ستاون دا کم کیتا سی۔ ہیرودیس اگرپا اول صاحبِ اختیار سی۔ تے ایہہ یہودیاں دے دل جِتن دے لئی یہودی تہواراں دے وچ شامل ہُندا سی۔ جہدے سببوں یہودی سردار کاہن بہت خُوش سن۔ تے یہودیاں دے حق دے وچ ایہہ بہت چنگا بادشاہ سی۔ کیوں جے اپنے اقتدار نوں قائم رکھن دے لئی اوہدی ایہہ پالیسی سی پئی او یہودیاں یہودیاں نوں خُوش کرن دے لئی بہت کُجھ کردا سی۔

تے ایویں اوہنے یہودیاں نوں خُوش کرن دے لئی ایذا رسانیاں شروع کر دتیاں سن۔ اوہنے مسیحیاں نوں ستانا تے اوہناں دے اُتے دُکھ ڈھانے شروع کر دِتے سن۔ اوہنے یہودیاں دے دل جِتن دے لئی او سارا کُجھ کیتا سی جو او کر سکدا سی۔ او جاندا سی پئی یہودی مسیحیاں نوں پسند نہیں کردے نے ایس لئی اوہنے یہودیاں دی خوشی دے لئی اوہناں نوں ستانا شروع کر دِتا سی۔ او اپنی حُکمرانی دے وچ اوہناں دا اعتماد جِتنا چاہندا سی ایس لئی ایہہ ایذا رسانیاں وی ایہدا ای حصہ سن۔

ہیرودیس اعظم دے مرن دے بعد اوہدی سلطنت اوہدیاں چاراں پُتراں دے وچ ونڈی گئی سی۔ تے تبریاس دی جھیل دے آسے پاسے دا علاقہ اوہدے پُتر انتپاس دے حصے دے وچ آیا سی۔ ہیرودیس اگرپا نے یہودیاں دیاں روئیاں نوں جان لیا سی تے او اوہناں دی مذہبی غیرت توں وی واقف سی۔ تے ایویں اوہنے اپنے سیاسی پہلو نے اگے رکھدیاں ہوئیاں ایہہ کیتا تاں پئی اوہدی مملکت دے وچ کسے وی قسم دی پُھٹ نہ پوئے۔ تے یہودیاں نوں خُوش کرن دے لئی اوہنے مسیحیاں نوں نشانہ بنایا سی۔ او اپنے آپ نوں سرائیل دا بادشاہ سمجھدا سی تے ایس ای لئی او ہیکل دیاں ساریاں مُعاملیاں دی دیکھ بھال کردا سی۔ او اوہناں دے دی مدد کرن دے بہانے اوہناں دے نال گٹھ جوڑ رکھدا سی۔ ایویں دیاں کرم نوازیاں کرن دے سببوں یہودی سردار کاہن اوس نوں پسند کردے سن۔ اوہنے قیصریہ دی بجائے یروشلیم دے درجے نوں بحال کیتا سی۔ ایس سببوں یہودی سردار کاہن اوہدے توں بڑے راضی سن۔ تے او ایویں دیاں ساریاں کماں نوں یہودیاں نوں راضی کرن دے لئی کردا سی۔

اوہنے کلیسیا دیاں لوکاں نوں قتل کروایا سی جہناں دے وچ یوحنا دا بھائی یعقوب سی۔ پطرس یوحنا تے یعقوب زیادہ تر خُداوند یسوع مسیح دے نال رہندے سن۔ پطرس او بندہ اے جہنوں خُداوند یسوع مسیح نے آکھیا دی پئی تُو میرے برے چرا۔ تے اسی ویکھدے آں پئی او خُداوند یسوع مسیح دے بعد اوہدی کلیسیا دا گلہ بان بنیا سی۔ تے یوحنا حواریاں دے وچوں ساریاں توں نِکا سی تے خُداوند یسوع مسیح

نے اوہنوں اپنا مُکاشفہ دِتا سی۔ تے یعقوب جیہڑا خُداوند یسوع مسیح دیاں حواریاں دے وچوں دی اوہنوں یروشلیم دے وچ تلوار دے نال قتل کر دِتا گیا سی۔

رومی حُکمران اپنی حکومت نوں بچاون دے لئی کسے وی بندے نوں مار سکدے تھے۔ تے اوہناں نوں اختیار سی پئی او کسے وی فردِ جُرم نوں عائد کردیاں ہوئیاں مُجرم نوں سزا دے سکدے سن۔ تے اسی ویکھدے آں پئی اعمال ۱۲ باب دی ۳ آیت دے وچ ایویں لکھیا ہویا اے:

جدوں ویکھیا پئی ایہہ گل یہودیاں نوں پسند آئی تے پطرس نوں وی گرفتار کرلیا تے ایہہ عید فطیر دے دن سن۔

ایس توں پہلاں تاریخ دے وچ اِک ناں اپی فینیس حاکم دا وی سی جیہڑا یہودیاں دے سخت خلاف سی۔ اوہنے مکابی تحریک دے دوران بہت لوکاں نوں ماریا سی۔ پر ایتھے اِک غیر قوم بندہ یہودیاں دی حمایت نوں حاصل کرن دے لئی مسیحیاں نوں ستاوندا پیا سی۔ او مسیحی لیڈراں نوں نشانہ بناوندیاں ہوئیاں اِک دے باہجوں دوجے نوں قتل کرن دی کوشش دے وچ سی۔ ایس لئی یعقوب نوں یروشلیم دے وچ تلوار دے نال قتل کروایا جیہڑا کلیسیا دا اہم رُکن تے لیڈر سی۔ اوہنے یہودیاں نوں راضی کرن دے لئی بہت کُجھ اجیہا کیتا سی تے اوہنے کلیسیا دے وچ اپنیاں پالیسیاں دی پیروی کرواون دی غرض دے نال بہت ساریاں لوکاں نوں بہت ستایا سی ایتھوں تیکر پئی یوحنا دے بھائی یعقوب نوں

قتل کروا دِتا سی۔ جیہڑا پطرس تے یوحنا اوہدے نال پہاڑ دے اُتے موجود سن تے خُداوند یسوع مسیح دی شکل بدل گئی سی۔ او یہودیاں دی بڑی مدد کردا سی تے اوہناں دیاں مذہبی ذمہ داریاں دے وچ اوہندا دی حمایت کردا سی۔ تے ایویں اگرپا نے ہیرودیس نے اگرپا نے یعقوب نوں تلوار دے نال قتل کروایا سی۔ جے یہودی اوہنوں آپ سزا دیندے تے اوہنوں سنگسار کر دیندے۔ ایہدے وچ کوئی شک نہیں اے پئی ایہہ قتل ہیرودیس نے کروایا سی تے اوہنے رومی حاکم ہون دا فائدہ اُٹھایا سی۔ تے اوہنے قتل دا شرعی نہیں سگوں قانونی حُکم نامہ جاری کیتا سی۔

یہودی ورع دے مُطابق کسے مُجرم نوں سزا دیون دے لئی اوہنوں سنگسار کر دِتا جاندا سی۔ ایوینا یہہ سزا یہودیاں دے ولوں نہیں سگوں ہیرودیس بادشاہ دے ولوں جاری کیتی گئی سی۔ ایویں ساریاں توں پہلاں یعقوب ایس ایذا رسانی دا شکار ہویا سی۔ ایہہ اِک تبدیلی اے جیہڑی ایتھے ویکھن نوں مِلدی پئی سی۔ اعمال دی کتاب دے وچ جدوں رسول پاک روح دے نال بھر گئے سن تے او طرح طرح دیاں زباناں بولدے پئے سن تے او بڑے راضی سن۔ تے ایتھے مسیحیاں دے بارے لوکاں دا روئیہ بہت ای منفی ویکھن نوں مِلدا اے کیوں جے جِنے لوکی یعقوب دے قتل دے ویلے اوتھے موجود سن او سب راضی سی۔

گملی ایل تے اوہدے نال کُجھ ہور سردار کاہن یہودیت دی ساکھ نوں بچاون دی کوشش دے وچ سن۔ تے ایس سببوں او مسیحیاں نوں کسے وی قسم دا نقصان پہنچا سکدے سن۔ تے دوجے پاسے رسولاں دی خُوشخبری دے سببوں کلیسیا دے وچ بڑی تبدیلی واقع ہُندی پئی سی کیوں جے غیر قوم لوکی مسیحیت نوں قبول کردے پئے تے اوہناں دے وچ شامل ہُندے پئے سن۔ تے ایویں مسیحیاں دے سببوں یہودیت دی ساکھ نوں خطرہ لاحق ہو گیا سی۔ جیویں جیویں یہودی ایہنوں بچاون دی کوشش کردے پئے سن اویویں اویویں لوکی مسیحیت دے وچ داخل ہُندے جاندے پئے سن۔ جہدی مثال یونانی لوکی نے جہناں نوں کُپرسی تے یونانی لوکاں نے کلام سُنایا سی۔ تے فیر کُرنیلیس جیہڑا غیر قوم دا بندہ سی تے اوس پلٹن دا سردار سی جیہڑی اطالیانی اکھواندی سی۔

ایویں قیصریہ تے انطاکیہ دے وچ مُنادی دے سببوں بہت سارے لوکی خُداوند یسوع مسیح دے کول آئے سن۔ پر یروشلیم دی کلیسیا بڑی ایذیت دے وچ سی کیوں جے اگرپا بادشاہ دے ولوں اوہناں نوں بڑی مُصیبت دا سامنا سی۔ تے مسیحی ایماندراں دے وچ بہت ساریاں منفی گلاں سُنن نوں مِلدیاں پئیاں سن۔ تے اگرپا یہودیاں نوں خُوش کرن دے لئی مسیحیاں دے لئی بہت مُشکلاں پیدا کردا پیا سی۔ او یہودیاں دی سوچ نوں جاندیاں ہوئیاں اوہناں دے لئی ایہہ سارا کُجھ کردا پیا سی۔ ایہدے پِچھے

اوہدا نقطہ نظر مذہبی نہیں سگوں سیاسی سی کیوں جے او ہر قیمت تے یہودیاں دی حمایت حاصل کرنا چاہندا سی۔

جے اسی اِک تاریخ دان دی نظر دے نال ویکھئیے تے ایتھے سانوں اِک حیران کر دیون والی تبدیلی ویکھن نوں مِلدی پئی اے۔ تے مسیحیاں دا اہم لیڈراں نوں نشانہ بنایا جاندا پیا سی۔ ایس توں پہلاں وی اوہناں دے اُتے ایذا رسانیاں دا اِک دور گُزریا سی جدوں یہودی سردار کاہناں دے حُکم تے مسیحی بندیاں تے بُڈیاں نوں گھراں توں باہر گھسیٹ کے اوہناں نوں صدرِ عدالت دے سامنے پیش کیتا گیا. سی۔ تاں پئی اوہناں دے خلاف جھوٹا مُقدمہ چلایا جاوئے تے ایویں اوہناں نے دُکھ تے مُصیبت اُٹھائی سی۔ یہودی تے مذہبی نُقطہ نظر دے نال ایہدے توں راضی سن کیوں جے ایہدا تعلق اوہناں دے مذہب دے نال سی۔ تے اوہناں دی درخواست دے بغیر اوہناں دے لئی ایس کم نوں کیتا جاندا پیا سی۔

تے جدوں اگرپا نے ایہہ ویکھیا پئی یہودی اوہدے ایس کم توں راضی نے تے اوہنے مسیحیاں دے خلاف ایس کم نوں کرنا جاری رکھیا سی۔ تے جیویں ای پطرس کُرنیلیس دے کولوں واپس آیا سی تے اوہے پطرس نوں گرفتار کروا دِتا سی۔ اوس ویلے پطرس کُرنیلیس نوں مِل کے واپس آیا ای سی تے او

اوہناں نوں بیان کردا پیا سی پئی جیہڑی نعمت خُداوند یسوع مسیح دے اُتے ایمان لیاون دے نال سانوں ملی اے او ای غیر قوماں نے وی حاصل کیتی اے۔

کلودیس اوس ویلے رومی شہنشاہ سی تے ہیرودیس نوں یہودیہ دا حاکم مُقرر کیتا گیا سی جیہڑا پئی بڑا بارعب تے باختیار حاکم سی تے او اپنے ماتحت علاقہ نوں مستحکم کرن دے لئی ہر ویلے کوشش دے وچ رہندا سی۔ یہودیاں دی اِک جماعت سی جیہڑی صدرِ عدالت دے ناں توں جانی تے پچھانی جاندی سی۔ تے یہودیاں دے شریعت دے سارے مُعاملیاں نوں ایس ای جماعت دے وچ حل کیتا جاندا سی۔ تے ہیرودیس اگرپا ایس جماعت دے نال سیاسی طور تے میل جول رکھدا سی۔ او یہودیاں دی سیاسی غیرت نوں جاندا سی تے او اوہناں نوں خُوش کرن دے لئی ہر مُمکن کوشش کردا رہندا سی۔ اوہنے اوہناں دی ایس گل نوں اپنی کمزوری بنا لیا سی تے او اوہناں نوں خُوش کردیاں ہوئیاں اپنے سیاسی مقصد دے لئی ورتدا سی۔ تے ایویں مذہبی حمایت دے سببوں او اوہناں دے لئی اِک چنگا بندہ سی۔ ایہہ ای وجہ سی پئی یعقوب دے قتل دے سببوں یہودی اوہدے توں بڑے راضی سن۔

پطرس نے جہنے قیصریہ دے وچ کم کیتا سی اوہنے غیر قوم لوکاں نوں خُداوند یسوع مسیح دے اُتے ایمان لیاون دی دعوت دِتی سی۔ تے ایویں اوہناں ساریاں نے ایمان لیاوندیاں ہوئیاں خُداوند یسوع

مسیح نوں قبول کیتا سی۔ تے اوہناں دا ایہہ ای ایمان اوہناں دے لئی وسیلہ بنیا سی پئی اوہناں دا خُدا دے نال اِک تعلُق بن گیا سی۔ تے اوہناں دے ایس تعلُق دی بُنیاد شریعت نہیں سی۔

کُرنیلیس دے گھر دے وچ خُوشخبری پطرس دی کامیابی دا ثبوت اے۔ ایتھے خُدا نے بہت ساریاں لوکاں نوں اپنی جماعت دے وچ شامل کیتا سی تے او خُدا دیاں بھیدیاں دی واقفیت نوں حاصل کردے پئے سن۔ تے اسی ویکھدے آں پئی یونانیاں نے وی کُجھ کُپرس تے کُرینی ایمانداراں دے وسیلے دے نال خُدا دے کلام نوں سُنیا سی۔ تے ایویں ایمان لیاون دے سببوں بہت سارے بہت سارے غیر قوم لوکی خُدا دی نجات دے وچ شامل ہو گئے تے اوہدے بدن دا حصہ بن گئے سن۔ پر یہودی سردار کاہن خاص طور تے صدرِ عدالت والے لوکی ہمیشہ ای مسیحیاں دے خلاف رہئے سن تے اوہناں نوں برباد کرن دے منصوبے بناوندے رہئیے سن۔ تے اجے تیکر او ایس حقیقت نوں سمجھ توں قاصر سن۔

پطرس دے بارے اسی ویکھدے آں پئی او ابتدائی کلیسیا دا وڈا راہنما سی جہنے یروشلیم یافا تے قیصریہ دے وچ خُدا دے کلام دی مُنادی کیتی سی۔ اوہدے علاوہ دوجیاں ایمانداراں نے فینیکے، کُپرس تے انطاکیہ دے وچ خُدا دے کلام نوں پیش کیتا سی تے کُجھ لوکاں نے یونانیاں نوں وی خُوشخبری سُنائی سی۔ یروشلیم دی کلیسیا اِک دوجے دے نال اِک سی۔ او رل مل کے رہندے سن تے مُصیبت دے ویلے اِک دوجے دی مدد وی کردے سن تے او ہر روز ایمان دے وچ وہدے جاندے سن۔ یہودی

ایس ای وجہ توں اوہناں نوں اپنے لئی خطرہ تصور کردے سن۔ پر اوہناں دی ناراضگی دی وہڈی وجہ اوہناں دا مذہبی تعصب سی تے او ہر ویلے منفی رویئہ تے کردار وکھاوندے سن۔ تے او مسیحیاں نوں مُکاون دے لئی ہر مُمکن کوشش کردے پئے سن ایتھوں تیکر پئی او اوہناں نوں قتل وی کردے پئے سن۔

تے ایتھے ایہہ گل دھیان کرن دے قابل اے پئی تاریخ دان یروشلیم دے وچ خُوشخبری دی وسیلے دے نال کِس قدر وہدی تبدیلی دے بارے گل کردا پیا سی۔ بااختیار مذہب تے قومیت دے اعتبار دے نال او خُدا دے علاوہ کسے توں وی نہیں ڈردے سن۔ پر ایتھے خُداوند یسوع مسیح دی شخصیت نوں پچھانن دے مُعاملے دے وچ او غلطی تے سن۔ ایہہ وی ہوسکدا اے پئی پطرس نوں ایس لئی گرفتار کروایا گیا سی کیوں جے اوہنے کُرنیلیس تے اوہدیاں ساتھیاں نوں خُداوند یسوع مسیح دے بارے خُوشخبری سُنائی سی۔ تے اگرپا نوں ایہہ سارا کُجھ بیان کیتا گیا ہوئے گا پئی کیویں پطرس نے قیصریہ دے وچ خُداوند یسوع مسیح دے ناں دی مُنادی کیتی اے تے رومیاں دے وچ اِک وہڈی تبدیلی ویکھن نوں ملی اے۔

ایہہ ویلا عیدِ فطیر دا ویلا سی تے ایہہ عید ویلے دے اعتبار دے نال ساریاں توں پہلاں آوندی سی۔ عید فسح تے عید فطیر ایہناں نوں مصر توں رہائی تے خُدا دی برگُزیدہ قوم ہون دے تعلُق دے نال منایا جاندا سی تے ایہہ ست دیہاڑیاں تیکر جاری رہندی سی۔ ایس ویلے تے آسے پاسے دے لوکی عید

مناون دے لئی یروشلیم دے وچ کٹھے ہو جاندے سن۔ تے جِنے لوکی یہودی سن تے جِنے ایماندار سنا و سارے یروشلیم دے وچ اکٹھے ہُندے سن۔ تے مختون ایماندار وی جیہڑے رسالت تے مشنری خدمت نوں انجام دیندے پئے سن او سارے ایہناں دے وچ شامل ہُندے سن کیوں جے او اجے تیکر شریعت دیاں ساریاں رسماں نوں مننّدے سن۔ اسی سارے وی ایمان دے اعتبار دے نال مُقدساں دے وچ شامل آں کیوں جے اسی خُدا دی جماعت تے اوہدی کلیسیا دا حصہ آں۔ اسی مسیح دا بدن آں تے اپنی اپنی تھاں تے اوہدی خدمت نوں پُورا کردے پئے آں۔ تے اسی ویکھدے آں پئی اعمال ۱۲ باب دی ۴ آیت دے وچ ایویں لِکھیا ہویا اے:

تے اوہنوں پھڑ کے قید کیتا۔

اگرپا دی اِک مُنظم فوج سی تے کُرنیلیس دی طرح ہور وی بہت سارے لوکی سن جیہڑے اوہدے ماتحت کم کردے سن جہناں نوں او اپنے حُکم دے مُطابق استعمال کردا سی۔ او رومی طریقیاں تے، جارحیت دے وچ بڑا تیز تے چُست سی۔ جدوں اوہنوں پتہ لگیا پئی پطرس یروشلیم دے وچ اے تے اوہنے اوہنوں گرفتار کروا لیا سی۔ اوہنے اوہنوں پھڑوا کے قید کروا دِتا۔

۔۔۔ تے نگہبانی دے لئی چار چار سپاہیاں دے چار پہریاں دے وچ رکھیا سی۔ ایس ارادے دے نال پئی فسح دے بعد اوہنوں لوکاں دے سامنے پیش کرے۔

پطرس دی نگھبانی دے لئی چار چار سپاہیاں دے چار ٹولے بنائے گئے سن۔ اسی ویکھدے آں پئی اگرپا پطرس نوں وی قید کر دینا چاہندا سی۔ پر اوہنے پطرس نوں اجے تیکر ایس لئی قید وچ رکھیا سی کیوں جے یہودیاں دی عید سی تے او ایویں دیاں تہواراں تے ایویں دا کوئی کم نہیں کردے سن۔ تے ایویں پطرس نوں صرف قید دے وچ رکھیا گیا سی تے پہرے داراں نوں مُقرر کیتا گیا سی پئی او پطرس دی نگھبانی کرن۔

اوہنے پہرے والیاں نوں ڈاہڈی تاکید کیتی سی پئی او لاپروائی نہ کرن۔ کیوں جے پطرس رسولاں دے وچ مرکزی شخصیت سی تے کُجھ چِر پہلاں ای اوہنے قیصریہ دے وچ خُوشخبری دے کم نوں کیتا سی۔ بہت ساریاں مُفسراں دا ایہہ آکھنا اے پئی اوہنوں قید کر کے انتھونیہ دے قلعے دے وچ لے جایا گیا سی تے اوتھے ای قید کیتا گیا سی۔ تے ایہہ قلعہ ہیکل دے شمال دے وچ سی۔ ایہنوں رومیاں دی فتح دے بعد بنایا گیا سی تے جدوں اوہناں نے یروشلیم نوں فتح کیتا سی تے اوہناں نے ایس قلعے نوں ہیکل دے شمال دے وچ بنایا سی۔ ایتھے ہیکل دیاں ساریاں مُعاملیاں دی خبر رکھی جاسکدی سی۔ ایہدیاں برآمدیاں دے وچ سپاہی کھلوتے رہندے سن۔ ایویں اگرپا دے حُکم دے نال پطرس نوں قید خانے دے اندر بند کر دِتا گیا سی تے باہر پہرے والیاں نوں کھڑا کیتا گیا سی۔ اوہنوں قید کرن دی وجہ ایہہ سی کیوں جے او یہودیاں دی عید دی وجہ توں کوئی کاروائی نہیں کرسکدا سی۔ تے دوجی وجہ ایہہ سی

پئ او یہودی سرداراں نوں ایس فیصلے دے وچ شامل کرنا چاہندا سی جہناں نوں او اپنے سیاسی مقصد دے لئ ورتدا سی۔ تے ہُن کیوں جے سارے ای لوکی عید فطیر دے وچ مصروف سن تے اوہنے پطرس نوں کُجھ نہیں آکھیا سی سگوں صرف اوہنوں قید کروایا سی۔

اوہدے لئ یروشلیم دا علاقہ کوئ اینا وڈا نہیں سی پئ او یہودی سرداراں نوں اکٹھیاں نہیں کرسکدا سی سگوں وجہ ایہہ سی پئ یہودی سردار کسے وی طور تے اپنیاں طھواراں نوں نظر انداز نہیں کرسکدے سن۔ تے اگرپا ایس گل نوں چنگی طرح دے نال جاندا سی تے ایس لئ اوہنے عید دے مُکن دا انتظار کیتا سی۔ کیوں جے او ایس کم نوں یہودیاں دی خوشی دے لئ کرنا چاہندا سی تے جے یہودی ایہنوں نہ ویکھ سکن تے اوہنوں ایہدا کوئ فائدہ نہیں سی۔ تے کیوں جے یہودیاں دی عید فطیر دا موقع سی ایس لئ اگرپا بادشاہ نے پطرس نوں کُجھ نہیں آکھیا سی سگوں اوہنوں قید کیتا تے عید دے مُکن دے لئ اُڈیکیا۔

تے اسی ویکھدے آں پئ اعمال ۱۲ باب دی ۵ تے ۶ آیت دے وچ ایویں لِکھیا ہویا اے:

پس قید خانے دے وچ پطرس دی نگہبانی ہُندی پئ سی پر کلیسیا اوہدے لئ دل و جان توں دُعا کردی پئ سی۔ تے جدوں ہیرودیس اوہنوں پیش کرن نوں سی تے اوس ای رات پطرس دو سنگلاں دے نال

بھجا ہویا سپاہیاں دے وچکار سوندا سی تے پہرے والے بُوہے تے قید خانے دی نگہبانی کردے پئے سن۔

اگرپا نوں کُجھ پتہ نہیں سی پئی کیہ ہون والا اے پر کلیسیا دے وچ ایہہ اِک نوی تبدیلی دی کیوں جے خدمت دا رُخ تبدیل ہو کے اِک بندے دی وج توں رُک گیا سی۔ پر ایہہ وی کلیسیا دی مضبوطی دے لئی سی۔ پطرس جیہڑا کلیسیا دا راہنما سی اوہنوں گرفتار کر لیا گیا سی۔ بے شک ایہہ کلیسیا دے لئی کوئی نوی گل نہیں سی پر کلیسیا پہلاں وی ایذا رسانی توں لنگدی پئی سی ایس لئی ایہہ اوہناں دے لئی برداشت دے قابل سی۔ تاں وی پطرس اجے کلا ای قید خانے دے وچ سی تے کلیسیا نے دُعا دے وسیلے دے نال اوہدی مدد کیتی سی۔

کلیسیا دے وچ پطرس دے گرفتاری اِک اہم مسئلہ سی کیوں جے ایس توں پہلاں جو کُجھ یعقوب دے نال ہویا سی او اوہدے توں واقف سن۔ تے ہُن پطرس قید خانے دے وچ بند سی تے سارے پہرے والے بُوہے تے سن۔ پطرس نوں بڑی مظبوطی دے نال بنھیا گیا سی تاں پئی او کسے قسم دی مزاحمت نہ کرے۔ تے اسی ویکھدے آں پئی اعمال ۱۲ باب دی ۷ آیت دے وچ ایویں لِکھیا ہویا اے:

تے ویکھو خُداوند دا اِک فرشتہ آکھلوتا تے اوس کوٹھری دے وچ نُور چمک گیا۔

نویں عہد نامے دے وچ جتھے وی فرشتے دے بارے ویکھن نوں مِلدا اے اوتھے اِک فرشتہ ویکھن نوں مِلدا اے۔ تاں وی فرشتے دا ظاہر ہونا کوئی غلط گل نہیں اے۔ کیوں جے ایہہ خادم رُوحاں نے جنہاں نوں ایمانداراں دے کول گھلیا جاندا اے۔ پُرانے عہد نامے دے وچ بارہا ایہہ لِکھیا ہویا اے پئی خُداوند خُدا اپنیاں نبیاں تے ایمانداراں دے نال فرشتیاں دی رائیں کلام کردا رہیا اے۔ پطرس تے دوجے مختون ایماندار خُدا دے ایس طریقے نوں جاندے سن۔ تے خُدا نے پُرانے عہد نامے دے وچ اوہناں دے باپ دادے دے نال فرشتیاں دی رائیں کلام کیتا سی۔ تے ایتھے اسی ویکھدے آں پئی اِک فرشتہ پطرس دے کول آکھلوتا سی تے جدوں فرشتہ آ گیا تے اوتھے نُور چمکیا سی۔ تے اعمال ۱۲ بب دی ۷ آیت دے وچوں اسی ویکھدے آں پئی اوہنے پطرس دی پسلی تے ہتھ مار کے اوہنوں جگایا تے آکھیا چھیتی کر تے زنجیریاں اوہدے ہتھ توں کھُل گئیں۔

پطرس بڑے اعتماد دے نال سُتا ہویا سی تے خُداوند دے فرشتے نے اوہنوں آپ جگایا۔ کلیسیا پطرس دے نال بہت پیار کردی سی تے فرشتے نے وی پطرس نوں بڑے پیار دے نال جگایا کیوں جے او بہت پیارا راہنما سی۔ کلیسیا آرام نال نہیں بیٹھی سی سگوں کلیسیا اوہدے لئی دُعا کردی پئی سی۔ ایہدے وچ کوئی شک نہیں اے پئی خُدا پطرس دے نال سی تے او اوہدی خدمت دے وچ اوہدا ساتھ دیندا رہیا سی۔ تے ہُن دُکھ دے وچ وی او ای اوہدا مُحافظ اے۔ تے اوہنے پطرس نوں چھُڑاون

دے لئی اپنے فرشتے نوں بھیجیا سی۔ فرشتے نے اوہنوں تھاپی دیندیاں ہوئیاں جگایا سی تے پطرس جیہڑا سُتا ہویا سی او جاگ گیا تے فرشتے نے اوہنوں اوتھوں نکل جاون نوں آکھیا۔ ایہہ اِک معجزانہ کہانی اے جہدے وچ فرشتے دے آون دے نال اوہدے ہتھ دیاں زنجیراں کھُل گئیاں سن۔ ایہہ واقعی پطرس دے لئی بہت اوکھا ویلا سی کیوں جے او یعقوب دے قتل توں واقف سی۔ تاں وی او کسے وی طور تے اپنے ایمان توں مُکرن والا نہیں سی۔

یروشلیم دی کلیسیا اوہدے لئی دل و جان توں دُعا کردی پئی سی۔ تے خُدا نے اوہدیاں دُعاواں دا جواب دے دِتا سی۔ سامریہ قیصریہ تے آسے پاسے دیاں علاقیاں دے وچ کلیسیاواں قائم ہو چُکیاں سن۔ تے جے ایہہ ایذا رسانی پہلاں دی طرح دی ہُندی تے ایہہ آسے پاسے دیاں کلیسیاواں دے لئی وی بہت ای خطرناک ہوسکدی سی۔ یروشلیم تے دوجیاں علاقیاں دے وچ موجود سارے مختون ایماندار فسح دے موقعے تے اکٹھے سن۔ کیوں جے باقی غیر قوم لوکی جنہاں نے خُداوند یسوع مسیح نوں قبول کیتا سی او ایہدے وچ شریک نہیں ہوسکدے سن۔ تے ویسے وی اگرپا دی پالیسی دے مُطابق صرف یہودی ایماندار ای اوہدی اذیت دا نشانہ سن۔

پطرس ہر کسے نوں عزیزی سی تے کلیسیا اوہدی لئی دُعا کردی پئی سی۔ تے اعمال ۱۲ باب دی ۸ آیت دے وچ اسی ویکھدے آں پئی ایویں لِکھیا ہویا اے:

فیر فرشتے نے اوہنوں آکھیا پئی لک بنھ تے اپنی جُتی پا لے، اوہنے ایویں ای کیتا۔

فرشتے نے پطرس نوں جگایا تے اوہنوں اپنی جُتی پاون نوں آکھیا تے اوہنے ایویں ای کیتا سی۔ ایہہ او معجزہ سی جیہڑا خُدا نے پطرس دے سُتے ہوئے ای کر دِتا سی۔ اوہنوں ایہہ گُمان وی نہیں سی پئی اوہدے لئی ایویں ہون والا اے۔ ہوسکدا اے پئی او پریشان ہوئے پئی ہُن اوہدے نال کیہ ہوئے گا۔ تے خُدا نے اوہدیاں فکراں نوں ویکھدیاں ہوئیاں اوہدے لئی رہائی دا انتظام کر دِتا سی۔ تے اپنے فرشتے دے وسیلے دے نال خُدا نے اوہنوں رہائی عطا کیتی سی۔ تے اعمال ۱۲ باب دی ۸ آیت دے وچ ایویں لِکھیا ہویا اے:

اوہنے اوہنوں آکھیا اپنا چوغہ پہن کے میرے پچھے ہو لے۔

پطرس نے اوہدے حُکم دی تابعداری کیتی تے اوہدے پچھے ٹُر پیا۔ تے ۱۲ باب دی ۹ توں ۱۲ آیت دے وچ اسی پڑھدے آں پئی ایویں لِکھیا ہویا اے:

او نکل کے اوہدے پچھے ٹُر پیا تے ایہہ نہ جانیا پئی جو کُجھ فرشتے دی رائیں ہُندا پیا اے او واقعی اے سگوں ایہہ سمجھیا پئی رویا ویکھدا پیا آں۔ تے او پہلے تے دوجے حلقے وچوں نکل کے اوس لوہے دے پھاٹک تے پہنچے جیہڑا شہر دے ول اے تے او آپ ای اوہناں دے لئی کھل گیا۔

جدوں او دونویں پھاٹک تے پہنچے تے پھاٹک آپ ای اوہناں دے لئی کھُل گیا۔ اعمال دی کتاب دے وچ ایہہ پہلا واقعہ اے پئی پھاٹک آپ اوہناں دے لئی کھُل گیا سی۔ بے شک اوہنے ایہہ ویکھیا سی پر او اجے تیکر ایہنوں رویا ای سمجھدا پیا سی۔ تے اوہنوں یقین نہیں آندا پیا سی پئی ایہہ رویا اے۔ جیویں ای او فرشتے دے نال نکلیا تے اوہنوں کسے وی قسم دی رکاوٹ پیش نہیں آئی سی سگوں بُوہے اپنے آپ ای اوہناں دے لئی کھُلدے گئے سن۔ ہوسکدا اے پئی او فرشتہ صرف پطرس نوں ای نظر آوندا ہوئے تے کسے ہور نوں او نظر نہ آوندا ہوئے پر پطرس ایہنوں رویا ای سمجھدا پیا سی۔

ایہہ واضح سی پئی ایہہ معجزہ سی جہدے وچ زنجیریاں اپنے آپ ای کھُل گئیاں سن تے اوہناں نوں کوئی وی ڈک نہیں سکیا سی۔ تے او پہلے حلقے وچوں نکل کے دوجے حلقے دے وچ داخل ہوئے سن۔ تے فیر اوس پھاٹک تیکر پہنچے جیہڑا شہر دے وچ سن تے او اپ ای اوہناں دے لئی کھُل گیا۔ تے اعمال ۱۲ باب دی ۱۰ آیت دے وچ ایویں لکھیا ہویا اے:

تے فیر او نکل کے کُوچے دے اوس سرے تیکر گئے تے فوراً فرشتہ اوہدے کولوں چلا گیا۔

بُوہیاں نوں کھولنا تے راہواں نوں ہموار کرنا پطرس دا کم سی جیہڑا خدمت گُزاری دے لئی پطرس دے مدد کرن دے لئی آیا سی۔ خُدا نے فرشتے دی رائیں پطرس دے لئی اوس کم نوں کیتا سی جیہڑا اوہدے لئی مُمکن نہیں سی۔ کیوں جے او قید دے وچ سی تے چار چار سپاہیاں دے پہرے دے وچ اوہنوں

رکھیا گیا سی۔ ایتھوں تیکر پئی او سنگلاں دے نال جکڑیا ہویا سی۔ تے اوہدے لئی اپنے آپ اوتھوں نکلنا مُمکن نہیں سی۔ تے خُدا نے فرشتے دی رائیں وہدے لئی مدد بھیجی سی۔ تے اعمال ۱۲ باب دی ۱۱ آیت دے وچ ایویں لِکھیا ہویا اے:

تے پطرس نے ہوش دے وچ آ کے آکھیا پئی ہُن میں سچ جان لیا اے پئی خُداوند نے اپنے فرشتے نوں بھیج کے مینوں ہیرودیس دے ہتھوں چُھڑا لیا اے تے یہودی قوم دی اُمید نوں توڑ دِتا اے۔

ادھی رات دے ویلے پطرس سنگلاں دے وچ جکڑیا ہویا سُتا سی۔ تے جدوں رشتہ آیا تے اوتھے نُور چمکیا سی تے پطرس جیہڑا پچھلے حلقے دے وچ سُتا ہویا سی او ایس ماجرے نوں صرف رویا سمجھدا پیا سی تے اوہنوں یقین نہیں آندا پیا سی پئی ایہہ خُدا دے ولوں حقیقت اے۔ پطرس خُوشی ہُندا اے پئی خُدا نے یہودی قوم تے اگرپا بادشاہ توں اوہنوں رہائی دلائی سی۔ کیوں جے او اوہناں دیاں چالاکیاں توں واقف سی تے جاندا سی پئی جو کُجھ حال ای دے وچ اوہناں نے یعقوب دے نال کیتا سی۔ تے جدوں پطرس نے جانیا پئی خُداوند نے اپنے فرشتے دے وسیلے دے نال اوہنوں رہائی دوائی اے تے او حیران ہویا تے ایس گل نوں سچ جانیا۔

ایس آیت توں ایہہ پتہ لگدا اے پئی اگرپا بادشاہ تے یہودیاں دا آپس دے وچ بڑا گٹھ جوڑ سی کیوں جے جہناں دو ٹولیاں توں پطرس پریشان سی اوہناں دوناں دے بارے ایتھے سانوں ویکھن نوں مِلدا اے۔

تے پطرس ایس گل نوں اپنے لئی خُداوند دی برکت خیال کردا اے۔ تے اعمال ۱۲ باب دی ۱۲ آیت دے وچ ایویں لِکھیا ہویا اے:

تے ایہدے اُتے دھیان کر کے اوس یوحنا دی ماں مریم دے گھر آیا جیہڑا مرقس اکھواندا اے۔ اوتھے بہت سارے بندے اکٹھے ہو کے دُعا کردے پئے سن۔

ایتھے اسی یوحنا دا ذکر ویکھدے آں جیہڑا یونانی مائل یہودی سی تے او مرقس اکھواندا سی۔ اوہنے خُداوند یسوع مسیح نوں قبول کیتا سی تے او کلیسیا دا سرگرم رُکن سی۔ ایہہ برنباس دا رشتہ دار سی تے ایہہ گھرانہ مُعاشی طور تے خُوشحال سی۔ ایتھے اعمال پہلے باب دا عمل دوہرایا گیا اے جدوں ۱۲۰ لوکاں دی جماعت بالا خانے تے دُعا کردی پئی سی۔ ایتھے پطرس دی رہائی دے لئی کلیسیا یک جان ہو کے دُعا کردی پئی سی۔ تے دُعا دی قوت دا تجربہ تے رسول پینتیکوست دے دن ای کر چُکے سن۔ تے سارے لوکی ایہدی اہمیت توں واقف سن تے ایویں او پطرس دی رہائی دے لئی دُعا منگدے پئے سن۔ تے اعمال ۱۲ باب دی ۱۳ آیت دے وچ لِکھیا اے:

جدوں اوہنے پھاٹک دی کھڑی کھٹکھٹائی تے رُدی ناں اِک لونڈی آواز سُنن آئی۔

یوحنا مرقس دا خاندان اِک امیر گھرانہ سی جہناں دے ہاں نوکر چارکر وی سن۔ ایس آیت دے وچ اِک نوکرانی دا ذکر اے جیہڑا آواز سُنن آئی سی۔ تے ایہہ یروشلیم دا مشرقی حصہ سی۔ تے اسی ویکھدے آں پئی اعمال ۱۲ باب دی ۱۴ آیت دے وچ ایویں لِکھیا ہویا اے:

تے پطرس دی آواز پچھان کے خُوشی دے مارے بُوہا نہ کھولیا سگوں نس کے اندر خبر دِتی۔

لونڈی نے پطرس دی آواز نوں پچھان لیا سی تے اوہنے بوہا نہیں کھولیا سگوں اینی خُوش ہو گئی پئی پہلاں اندر دسن نوں نسی۔ باقی سارے رسول تے حواری پطرس دے لئی دُعا کردے پئے سن۔ ۱۵ آیت ایہہ بیان کردی اے پئی:

۔۔۔پئی پطرس پھاٹک تے کھلوتا اے۔ اوہناں نے اوہنوں آکھیا پئی تُو دیوانی ہو گئی ایں پر او یقین دے نال آکھدی پئی سی پئی ایویں ای اے۔۔۔

جیویں ای اوہنے پطرس دی آواز نوں سُنیا تے او خُوشی دے مارے اندر خبر دیون نوں نسی تے سارے سُنن والیاں نے اوہنوں پاگل آکھیا سی۔ ایویں ای پولوس دی تبدیلی دا وی رسول یقین نہیں کردے پئے سن حالانکہ خُدا نے ایہہ مُمکن کر دِتا سی۔ تے رسولاں نے نوکرانی دی گل دا یقین نہیں کیتا سی۔ تے ۱۵ اویں آیت ایہہ بیان کردی اے پئی اوہناں نے آکھیا پئی اوہدا فرشتہ ہوئے گا۔ اوہناں نے اوہدی

گل دا یقین کرن دی بجائے ایہہ آکھیا پئی او اوہدا فرشتہ ہوئے گا۔ اجے تیکر اوہناں دے لئی پطرس اِک قیدی سی تے اوہناں لئی اِک لُکیا ہویا کردار سی کیوں جے اوہناں نوں نوکرانی دا گل دا یقین نہیں آوندا پیا سی۔ نوکرانی نے یقین دہانی دے لئی ایس گل دے اُتے زور دِتا پئی میں اوہنوں بُوہے تے کھلوتا ویکھیا اے۔ جدوں پئی باقی لوکاں نے اوہدا یقین نہ کیتا سگوں آکھیا پئی اوہدا فرشتہ ہوئے گا۔

پُرانے عہد نامے دے وچ ایہہ ثبوت مِلدا اے پئی خُدا اپنیاں لوکاں دی حفاظت دے لئی فرشتیاں نوں مُقرر کردا اے۔ پس رسول ایس گل نوں جاندے سن۔ تے اوہناں نے پطرس دے بارے وی ایہہ خیال کیتا پئی ہوسکدا اے پئی اوہدا فرشتہ ہوئے۔ تے ۱۶ ویں آیت ایہہ بیان کردی اے پئی:

پر پطرس کھڑکاوندا رہیا۔

او سارے نوکرانی دی گل دا یقین نہیں کردے پئے سن پر پطرس نے بُوہا کھڑکانا جاری رکھیا سی۔ تے اوس نوکرانی نے وی اپنی گل اُتے زور دِتا تے آکھیا پئی میں اوہنوں باہر کھلوتے ویکھیا اے۔ جدوں اوہناں نے کھڑکاون دی آواز سُنی تے ایہہ خیال کیتا ہوئے گا پئی پطرس اے یا فیر فرشتہ اے۔ یا ایہہ وی پئی کِتے کوئی اوہناں نوں نقصان پہنچاون دے لئی تے نہیں آیا اے۔

تے اسی ویکھدے آں پئی اعمال ۱۲ باب دی ۱۶ تے ۱۷ آیت دے وچ ایویں لِکھیا ہویا اے:

۔۔۔پس اوہناں نے کھڑکی کھولی تے اوہنوں ویکھ کے حیران ہو گئے۔ اوہنے اوہناں نوں ہتھ دے اشارے دے نال آکھیا پئی چُپ رہن تے اوہناں نوں بیان کیتا پئی خُداوند نے مینوں ایس ایس طرح قید خانے توں کڈھیا اے۔

جدوں اوہناں نوں یقین ہو گیا تے پطرس نے اوہناں نوں چُپ رہن دا اشارہ کیتا سی تاں پئی کسے نوں پتہ نہ لگے۔ تے اوہنے اندر جا کے اپنی قید توں رہائی دا سارا حال اوہناں دے اگے جا سُنایا سی۔ پئی کیویں خُداوند نے اوہدی مدد کیتی سی تے او مُحافظت جہنوں او صرف رویا سمجھدا پیا سی او حقیقت سی۔ خُدا نے اوہنوں رومیاں دی قید توں رہائی دواندیاں ہوئیاں یہودیاں دیاں اُمیداں نوں توڑ دِتا سی۔

کئی مُفسر ایس گل دے اُتے بحث کردے نے پئی خُدا نے پطرس نوں تے بچا لیا پر یعقوب نوں کیوں نہیں بچایا سی۔ تے ایہدے باہجوں پولوس نوں وی خُدا نے کئی واری بچا لیا سی۔ ایہہ خُدا دا بھید اے تے اسی ایہدے بارے کُجھ وی نہیں آکھ سکدے آں۔ تے اعمال ۱۲ باب دی ۱۷ آیت دے وچ ایویں لِکھیا ہویا اے:

۔۔۔فیر آکھیا پئی یعقوب تے بھراواں نوں ایس گل دی خبر کر دینا تے روانہ ہو کے دوجے پاسے چلا گیا۔

ایتھے جیہڑے یعقوب دا ذکر اے او یسوع مسیح دا بھائی اے۔ ایتھے یعقوب تے کُجھ بھائیاں دا ذکر اے جہناں نوں پطرس خبر دین نوں آکھدا اے۔ ہوسکدا اے پئی ایہہ کوئی ہور ٹولہ ہوئے جیہڑا پطرس دے لئی دُعا منگدا ہوئے۔ تے او چاہندا سی پئی اوہناں نوں وی اپنی رہائی دی خبر دیوئے۔ تے ایویں پطرس اوتھوں نکل جانا چاہندا سی تاں پئی اگرپا اوہنوں فیر قید نہ کر لیوے۔

تے اسی ویکھدے آں پئی پولوس وی ایویں دیاں مُصیبتاں توں دوچار رہیا سی۔ گلتیاں دی کلیسیا نوں اوہنے اپنیاں دُکھاں دے بارے بیان کیتا سی۔ تے ایویں پطرس وی اپنی خدمت دی وجہ توں دُکھ اُٹھاوندا رہیا سی۔ اعمال دی کتاب دے چھیویں باب دے وچ وی اعلیٰ احکام یعنی صدرِ عدالت والیاں دے بارے بیان مِلدا اے پئی او رسولاں خاص طور تے ستفنس دے بارے منصوبے بناوندے نے پئی ایہہ بندہ شریعت دے خلاف بولن توں باز نہیں آوندا اے۔ تے چھیویں باب دے وچ ای اِک اہم خدمت دے بارے ویکھن نوں مِلدا اے جہدے وچ اوہناں نے دوجیاں دیاں ضرورتاں نوں پُورا کرن دی ذمہ داری سنبھالی سی۔ تے ستفنس نوں ایس منسٹری دا سربراہ بنایا گیا سی جہنوں سنگسار کر دِتا گیا سی۔

اوہناں دی قائم کردہ ایہہ ریلیف منسٹری اوس ویلے تیکر باقاعدگی دے نال جاری رہیا سی جدوں تیکر او پراگندہ نہیں ہو گئے سن۔ ایس توں پہلاں تیکر لوکاں نے اپنیاں جائیداداں ویچ کے پیسے لیا کے

رسولاں دے پیراں وچ رکھ دتے سن۔ برنباس نے وی ایویں ای کیتا سی تے حننیاہ تے سفیرہ نے وی اوہناں دی نقل کردیاں ہوئیاں ایویں ای کیتا سی۔ او وی کلیسیا دا ای حصہ سن پر اوہناں دا کردار ٹھیک نہیں نطر آیا سی۔ یروشلیم دی کلیسیا دے وچ یسوع مسیح دا بھائی یعقوب کلیسیا دا پاسبان سی۔ ایس ای یعقوب دا اِک خط نویں عہد نامے دےوچ وی لِکھیا ہویا اے۔ ایہہ اِک وسیع النظر لیڈر سی جہنوں ۲۶ عیسوی دےوچ قتل کر دِتا گیا سی۔

پہلی صدی مسیحی دا یونانی تاریخ دان یوسفس ایہہ بیان کردا اے پئی یعقوب وسیع النظر لیڈر سی۔ او ساریاں گلاں نوں بڑے ای دھیان دے نال ویکھدا تے اوہناں دے اُتے غور و فکر کردا سی۔ یوسفس ایہہ بیان کردا اے پئی او اِک راستباز بندہ سی او کلیسیائی خدمت دے وچ دیانتدار بندہ سی۔ پطرس تے یوحنا اوہدی خدمت توں مُطمئن سن تے ایہہ وجہ سی پئی پطرس نے یوحنا دے نال دوجیاں علاقیاں دے وچ خدمت نوں جاری رکھیا ہویا سی۔ تے خُدا اوہناں نوں غیر قوماں دے وچ اپنی خدمت دے لئی ورتدا پیا سی۔ یعقوب دے قتل دے بعد یروشلیم نوں بہت ای کرب ناک صورتِ حال توں دوچار ہونا پیا سی جدوں رومی حکومت نے ہیکل نوں اپنے قبضے دے وچ لے لیا سی۔ اوہناں نے یروشلیم نوں تباہ کر دِتا سی۔ یعقوب نے ۲۶ عیسوی تیکر کلیسیا دی خدمت دے وچ اہم کردار ادا کیتا سی۔ او فلسطینی کلیسیا دا بڑا خیال رکھدا سی تے ایہہ ای وجہ سی ئی جدوں بہت سارے لوکی کلیسیا دے

وچ غیر قوم توں شامل ہوئے سن تے اوہنے یہودی قانون دے حق دے وچ یروشلیم دے وچ کونسل نوں بُلایا سی۔ تے یروشلیم تے فلسطین دی کلیسیا یعقوب توں بہت راضی سی۔ اگرچہ بادشاہ دے ولوں ہون والی ایذا رسانی بہت وسیع نہیں سی سگوں صرف یعقوب نوں قتل تے پطرس نوں قید کیتا گیا سی۔ بھاویں جے پطرس قید دے وچوں آزاد ہو کے آ گیا سی پر اجے تیکر کلیسیا توں ایذا رسانی مُکی نہیں سی۔ تے اسی ویکھدے آں پئی اعمال ۱۲ باب دی ۱۸ آیت دے وچ ایویں لِکھیا ہویا اے:

جدوں سویر ہوئی تے سپاہی بڑے گھبرائے پئی پطرس کیہ ہویا۔

جدوں سپاہیاں نے ویکھیا پئی پطرس قید دے وچ نہیں اے تے او پریشان ہو گئے کیوں جے اوہناں نے اوہنوں نہیں نسایا سی۔ تے او ایس مُعاملے دے وچ بے قصور سن۔ تے خُدا نے فرشتے دی رائیں پطرس نوں اوس قید دے وچوں کڈھیا سی۔ تے اعمال ۱۲ باب دی ۱۹ آیت ایویں بیان کردی اے:

جدوں ہیرودیس نے اوہدی تلاش کیتی تے نہ پایا تے پہرے والیاں دی تحقیق کر کے اوہناں دے قتل دا حُکم دِتا۔

ایس تحقیق دا مقصد اصل دے وچ پہرے والیاں نوں سزا دینا سی۔ کیوں جے ہیرودیس نے پطرس دے نسن جاون دا ذمہ دار پہرے والیاں نوں ٹھہرایا سی۔ رومی قانون دے مُطابق جے قیدی نس

جاوئے تے اوہدے ذمہ دار پہرے والیاں نوں سمجھیا جاندا سی۔ کیوں جے قیدی نوں اوہناں دی تحویل دے وچ دِتا جاندا سی۔ تے قیدی دے نس جاون دی صورت دے وچ پہرے والیاں نوں سزا دے دِتی جاندی سی۔ تے پطرس دے چلے جاون دے بعد اوہناں نوں ایس سزا نوں برداشت کرنا سی تے ایہدی عمومی سزا ۳۹ کوڑے سی۔ تے اسی ویکھدے آں پئی اعمال ۱۲ باب دی ۱۹ تے ۲۰ آیت دے وچ ایویں لِکھیا ہویا اے:

۔۔۔تے یہودیہ نوں چھڈ کے قیصریہ دے وچ جا رہیا۔ تے او صُور تے صیدا دیاں لوکاں توں بہت ناخُوش سی۔۔۔

ہیرودیس نے ایہہ خیال کیتا ہوئے گا پئی پہرے والیاں نے اپنی ذمہ داری نوں پُورا نہیں کیتا سی۔ تے ایویں اوہنے اوہناں دے قتل دا حُکم جاری کر دِتا سی تے اوہناں نوں قتل کروا دِتا سی۔ یہودی سردار کاہن مسیحیت نوں بدعت آکھدے سن تے اوہناں نوں چنگا نہیں لگدا سی پئی مسیحیت ترقی کرے۔ تے اوہناں دا ای ساتھ دیون دے لئی ہیرودیس نے پہلاں یعقوب نوں قتل کروایا سی تے ایہدے بعد بطرس نوں وی قتل کروان دا ارادہ رکھدا سی۔ پر خُدا نے پطرس دی محافظت کیتی سی۔ کیوں جے ہیرودیس ایس کم نوں وی یہودیاں دی خُوشی دے لئی کرن والا سی۔ پر جدوں او پطرس نوں

قتل نہ کروا سکیا تے اوہنے پہرے والیاں نوں قتل کروا دِتا تے اوتھوں جا کے قیصریہ دے وچ رہن لگیا سی۔ تے رومی دور دے وچ ایہہ حُکمراناں دی رہائش گاہ سی۔

ہیرودیس ایہہ جانن دی کھوج دے وچ سی پطرس نوں نساون دے وچ سپاہییاں دا بڑا ہتھ سی۔ تے اسی ویکھدے آں پئی پطرس دے چلے جاون دے بعد او قیصریہ دے وچ چلا گیا سی جِتھے ہیرودیسِ اعظم رہندا سی۔ تے ہیرودیس اعظم دے زمانے دے وچ ایہہ یہودیہ دے صوبے دا مرکزی مُقام سی۔

قیصریہ دے لوکی کسے وی صورت دے وچ یروشلیم دے لوکاں توں اپنے تعلُق نوں ختم نہیں کرسکدے سن۔ کیوں جے قیصریہ تے یروشلیم دا تجارتی لین دین سی۔ تے قیصریہ دے لوکی اپنی اجنساس نوں یروشلیم دے وچ ویچن دے لئی آوندے سن تے یروشلیم دے وچوں وی بہت سارا لین دین قیصریہ دے وچ ہُندا سی۔ اسی ایہہ تے نہیں جاندے آں پئی ہیرودیس یروشلیم نوں چھڈ کے قیصریہ دے وچ کیوں چلیا گیا سی۔ ہوسکدا اے پئی اوہدی کوئی اپنی سیاسی مصروفیت ہوئے گی۔

ایویں دے سیاسی موحول دے وچ یروشلیم دیاں لوکاں نوں قیصریہ آون جاون دے وچ کوئی مسئلہ نہیں سی۔ تے ایہہ ای وجہ سی پئی پطرس یروشلیم توں یافا گیا تے فیر اوتھوں کُرنیلیس دے گھر قیصریہ دے وچ گیا سی تاں پئی اوہنوں خُداوند یسوع مسیح دی خُوشخبری دیوئے۔

تے اسی ویکھدے آں پئی اعمال ۱۲ باب دی ۲۰ آیت دے وچ ایویں لِکھیا ہویا اے:

تے او صُور تے صید دیاں لوکاں توں بہت ای ناخُوش سی۔ تے او یک دل ہو کے اوہدے کول آئے تے بادشاہ دے حاجب بلستُس نوں اپنے ول نوں کر کے صُلح چاہی کیوں جے اوہناں دے مُلک نوں بادشاہ دے مُلک توں رسد مِلدی سی۔

سانوں ایہہ پتہ نہیں اے پئی ہیرودیس صُور تے صیدا توں کیوں خفا سی۔ ایہہ دونویں ای شہر بحیرہ روم دے ساحل تے تجارتی بندرگاہاں سن۔ ایہناں شہراں دیاں واسیاں نے قیصریہ دے وچ ہیرودیس دی موجودگی دا فائدہ چُکدیاں ہوئیاں ایہہ کوشش کیتی سی پئی اوہناں دی ہیرودیس دے نال صُلح ہو جائے۔ کیوں جے اوہناں نوں گیہوں دے لئی یہودیہ تے انحصار کرنا پیندا سی۔ ایس مقصد دے لئی اوہناں نے بادشاہ دے مُشیر بلستُس نوں اپنے نال مِلاوندیاں ہوئیاں اوہدی رائیں سفارتی تعلُقات نوں بحال کرن دی کوشش کیتی سی۔ تے اسی ویکھدے آں پئی اعمال ۱۲ باب دی ۲۱ تے ۲۲ آیت دے وچ ایویں لِکھیا ہویا اے:

تے ہیرودیس اِک دیہاڑہ مُقرر کر کے تے شاہانہ لباس پا کے تختِ عدالت دے وچ بیٹھا تے اوہناں دے نال کلام کر لگیا۔ تے لوکی ایہہ پُکار اُٹھے پئی ایہہ تے خُدا دی واج اے نہ پئی انسان دی۔

یوسفس تاریخ دان ہُندیاں ہوئیاں ایس واقع نوں بیان کردا اے تے او ایہدے بارے تفصیل بیان کردا اے۔ تے لوقا وی اک وڈا تاریخ دان سی تے اوہنے ایہناں گلاں نوں روحانی تے تاریخی دوناں طریقیاں دے نال بیان کیتا سی۔ ایتھے یوسفس ایہہ بیان کردا اے پئی ایس توں پہلاں دے رومی بادشاہ اکثر ایویں دیاں ضیافتاں مناوندے سن جہدے وچ او لوکاں توں اپنیاں تعریفیاں کروانا پسند کردے سن۔ تے کئی شہنشاواں دے بارے دے وچ تے ایہہ وی آکھیا جاندا اے پئی او اپنے آپ نوں دیوتیاں دا اوتار خیال کردے سن۔

تے ایتھے وی ایس دیہاڑے ہیرودیس نے چاندی جڑی ہوئی پوشاک پائی سی تے اپنیاں ہتھاں دے وچ چاندی دے کڑے پائے سن۔ تے ایس چمک دمک والی پوشاک پا کے اوہنے سُورج دے پاسے کھلونا پسند کیتا سی جہدے نال اوہدی پوشاک دے وچ ہور وی واہدا ہو گیا سی۔ تے سارے ویکھن والیاں دے اُتے اوس پوشاک دے نال ایویں دا اثر پیا سی جیویں اوہناں دے اُتے نُور چمکیا سی۔ تے ایہدے بعد ویکھن والیاں نے اوہناں خُدا آکھیا تے اوہنے وی اوہناں توں اپنی تعریف کروانا پسند کیتا سی۔

ایتھے اسی ویکھیا اے پئی اگرپا نے بہت ای چنگی تقریر کیتی سی جہنے سُنن والیاں دے اُتے بڑا اثر کیتا سی۔ جو کُجھ لوکاں نے اوہدے بارے دے وچ آکھیا سی اوہنے اوہناں دیاں لفظاں نوں قبول کیتا سی۔ تے

سارے سُنن والیاں نے آکھیا سی پئی ایہہ تے خُدا دی آواز اے انسان دی نہیں اے۔ تے اسی ویکھدے آں پئی خُدا نے اوہنوں سزا دِتی تے او ہلاک ہو گیا سی۔

ایہہ تقریر مکمل طور تے خُدا دے خلاف سی جہنوں خُدا نے پسند نہیں کیتا سی۔ پر لوکی تے اوہدی تعریف صرف اوہدے توں فائدہ حاصل کرن دے لئی ای کردے پئے سن۔ تے اسی ویکھدے آں پئی اعمال دی کتاب دے وچ ۱۲ باب دی ۲۳ آیت دے وچ ایویں لِکھیا ہویا اے:

اوس ای گھڑی خُدا دے فرشتے نے اوہنوں ماریا ایس لئی پئی اوہنے خُدا دی تعریف نہیں کیتی سی تے او کیڑے پے کے مر گیا۔

یوسفس ایہہ بیان کردا اے پئی اوہدا بدن کیڑے پے کے خراب ہو گیا سی تے او مر گیا سی۔ تے پاک کلام ایہہ بیان کردا اے پئی اوس ای دن اوہنوں کیڑے پئے گئے سن کیوں جے او اوہنے خُدا دی تمجید نہیں کیتی سی۔ سارے یہودی راہنما وی اوہنوں پسند کردے سن کیوں جے او اوہناں دی مدد کردا سی۔ تے او آپ وی اوہناں دی حمایت کردا سی۔

ہلاکت دے وچ پین دی سببوں تاریخی تے بائبلی اعتبار دے نال اگرپا اِک نشان بن گیا سی۔ تے ایویں اوہدی حماقت دا اِک بہت پیہڑا باب رقم ہویا سی۔ کیوں جے اوہنے اپنے آپ نوں خُدا دی تھاں تے

سمجھن دی کوشش کیتی سی۔ اوہدے مردیاں ای اوتھے دی لوکل حکومت کمزور پے گئی سی تے کلیسیا نوں چین مِلیا سی۔

یہودی ایس گل تے بڑے راضی سن پئی اوہناں دا حکومت دے نال بہت ای چنگا تعلُق اے۔ اوہناں نے اگرپا بادشاہ دے اُتے انحصار کرنا شروع کر دِتا سی جیہڑا پئی اوہناں دے ایمان دے خلاف سی۔ اوہناں نے جیوندے خُدا نوں چھڈ کے اوس بادشاہ دے اُتے بھروسہ کرنا شروع کر دِتا سی۔ تے یہودی ہیرودیس نوں جیہڑے معیار دے نال ویکھدے پئے سن او اوہناں دا معیار نہیں سی۔ تے کلیسیا نوں اوہدے نال کوئی سروکار نہیں سی کیوں او جیوندے خُدا نوں مندے سن۔ تے جدوں پطرس نوں پھڑیا گیا سی تے اوہناں نے کِسے وی قسم دا کوئی اثر و رسُوخ ورتن دی کوشش نہیں کیتی سی۔ تے نہ ای اوہناں نے کوئی اپیل کیتی سی اوہدے نال کوئی رعایت کیتی جاوئے۔ تے اوہنے اپنے آپ نوں سپاہیاں دے حوالے کر دِتا سی تے اسی ویکھدے آں پئی خُدا نے عجیب طور تے اوہنوں اوتھوں کڈھیا سی۔ تے اسی ویکھدے آں پئی اعمال ۱۲ باب دی ۲۴ تے ۲۵ آیت دے وچ ایویں لِکھیا ہویا اے:

پر خُدا دا کلام ترقی کردا تے پھیلدا گیا تے برنباس تے ساؤل اپنی خدمت پُوری کر کے تے یوحنا نوں جیہڑا مرقس اکھواندا اے نال لے کے یروشلیم توں واپس آیا۔

اسی ویکھدے آں پئی خُدا دا پاک کلام ترقی کردا گیا سی۔ تے ہیرودیس دی ایذا رسانی دے سببوں کلیسیائی طور تے اِک نواں دور شروع ہویا سی۔ پر اسی ویکھدے آں پئی کلیسیا نے دل و جان دے نال دُعا نوں کرنا جاری رکھیا سی۔ تے خُدا نے اوہناں نوں ہور وی جلال بخشیا سی تے اوہناں نوں اپنے جلال دے لئی ورتدا پیا سی۔ تے کلام دی ترقی کرن توں مُراد ایہہ نہیں اے پئی اوتھے کوئی الگ تھلگ کم ہو گیا سی۔ ایہدے توں مُراد ایہہ ہے پئی لوکی خُدا دے جلال دے وچ وہددے گئے سن۔ تے خُدا دے کلام دے سببوں او روحانی تے جسمانی برکتاں توں معمور ہو گئے سن۔ اوہناں دے مخُالف اوہناں دے اُتے ظُلم کردے پئے سن پر کلیسیا خُدا دے نال وفادار رہی سی۔ تے ایہدا نتیجہ ایہہ نکلیا سی لوکی خُداوند یسوع مسیح دی خُوشخبری دے پیغام نوں سُندے تے برکت پاوندے پئے سن۔ تے جیہڑے ہور ایمان لیاوندے سن خُدا اوہناں نوں اوہناں دے نال ملاوندا گیا سی۔

برنباس جیہڑی خدمت نوں یروشلیم دے وچ انجام دیندے پئے سن او اوہنوں پُوری کر کے اوتھوں ٹُر گئے سن۔ ایہہ بارہویں باب دی اخیری آیت اے۔ تے ایس آیت دے وچ پطرس دی قید تے ہیرودیس دی عدالت دی اِک جھلک ویکھن نوں مِلدی اے۔

تے اسی ویکھدے آں پئی پطرس نے وی یروشلیم توں روانہ ہو کے خُدا دے کلام نوں دُوجیاں تیکر پہنچایا سی۔ او یافا دے وچ پہنچیا تے اوتھے اوہنے اینیاس نوں جیہڑا مفلوج سی یسوع مسیح دے ناں توں

شفا دِتی سی۔ تے اوہنے کُرنیلیس دے کولوں بہت ساریاں لوکاں نوں خُوشخبری دے وسیلے دے نال جِتیا سی تے او یسوع مسیح دے اُتے ایمان لیائے سن۔

خُداوند یسوع مسیح آپ اوہناں دا اُستاد سی جہنے اوہناں نوں کلام کرنا سِکھایا سی۔ تے او ای اوہناں دی مدد کردا پیا سی پئی او خُدا دے عرفان دے وچ وہدن تے ترقی کرن۔ یاد رکھو پئی خُدا وفادار اے تے او اپنیاں ارادیاں نوں تبدیل نہیں کردا اے۔ سگوں اوہدیاں برکتاں ہمیشہ قائم رہندیاں نے تے او ہر ویلے اپنیاں لوکاں دے نال نال رہندا اے۔ او جیہڑے اوہدے بدن دا حصہ نے او اوہناں دے نال رہندا اے۔

پطرس او اے جہنے خُداوند یسوع مسیح دا انکار کیتا سی جدوں اوہنوں پھڑوایا گیا سی۔ پر ہُن او واقعی ای دلیر تے بہادر اے تے او اپنیاں گلاں تے قائم اے تے او خُداوند یسوع مسیح دے ناں دی تشہیر کردا پیا اے۔ او ایہدے لئی قید وچ وی رہندا اے تے کئی سفر وی کردا اے تاں پئی خُدا دا پاک کلام ترقی کرے۔ تے خُدا اوہنوں اپنے ناں دے جلال دے لئی ورتدا پیا سی۔ ایہہ خُدا دا خاص فضل سی جیہڑا اوہناں دے اُتے ہویا سی پئی او خُدا دے لئی استعمال ہُندے پئے سن۔ تے اوہناں نے او ای کم کیتا سی جیہڑا خُدا دی نظر دے وچ چنگا سی۔ او سارے مختون ایماندار سن تے اوہناں نے اوس کم نوں کرنا ٹھیک جانیا سی جہدے رائیں غیر قوماں تیکر وی خُدا دا کلام پہنچیا سی۔

بھاویں جے رسول اجے تیکر روایتی تے مذہبی طریقیاں دے نال خُدا دی خدمت کردے پئے سن پر فیر وی خُدا اوہناں نوں اپنے ناں دے جلال دے لئی ورتدا پیا سی۔ تے اسی ویھدے آں پئی پطرس نے وی خُدا دے جلال دے لئی اپنی حیاتی نوں اوہدی تابعداری دے وچ گزاریا سی تے اوہدے ناں نوں جلال دِتا سی۔ تے اسی پڑھدے آں پئی اعمال ۱۳ باب دی پہلی آیت دے وچ ایویں بیان کیتا گیا اے:

انطاکیہ وچ اوس کلیسیا دے بارے جیہڑی اوتھے سی کئی نبی تے مُعلم سن یعنی برنباس تے شمعون جیہڑا کالا اکھواندا اے۔ تے لُوکیُس کُرینی تے مناہیم جیہڑا چوتھائی مُلک دے حاکم ہیرودیس دے نال پلیا سی تے ساؤل۔

ہُن ۱۳ ویں باب دے وچ پولوس رسول دے مشنری سفر دا آغاز ہُندا اے تے ایس توں پہلاں او یروشلیم دے وچ برنباس دے نال خدمت انجام دے چُکیا سی۔ برنباس تے پولوس رسول کلیسیا دے وچ خدمت کردے تعلیم دیندے تے خُوشخبری دے کلام دی مُنادی کردے سن۔ ایتھے سانوں دو خدمات اجہیاں نے جیہڑیاں نظر آوندیاں نے۔یعنی تعلیم دینا تے رسالت دا کم کرنا۔ تے ایتھے پہلے تن ناں رسالت دی خدمت کرن والیاں دے نے۔ برنباس، شمعون تے لُوکیس کرینی تے باقی دو ناں نے یعنی مناہیم تے ساؤل جیہڑے مُعلم نے تے جہناں دا کم تعلیم دینا سی۔

برنباس جھدے ناں دا مطلب نصیحت دا پُتر اے اوہدی خدمت رسولی سی۔ کُرنیے دا علاقہ اوس ویلے رومی سلطنت دے قبضے وچ سی تے ایہہ شمالی افریقہ دا حصہ سی۔ چوتھا ناں مناہیم سی جیہڑا ہیرودیس دے نال پلیا سی۔ تے ایہدا مطلب اے پئی مناہیم ہیرودیس دے خاندان دیاں ساریاں لوکاں نوں جاندا ہوئے گا کیوں جے اوہدا بچپن اوہدے ناں گُزریا سی۔ تے ہیرودیس انتپاس ای او بندہ سی جھدے زمانے دے وچ خُداوند یسوع مسیح نوں صلیب دِتا گیا سی۔ مناہیم پڑھیا لِکھیا بندہ سی تے ساؤل وی تعلیم یافتہ سی جھنے ربی ہون دی تعلیم وی پائی سی۔ تے ایویں ساؤل تے مناہیم تعلیمی خدمت دی وجہ توں خُداوند دے ناں نوں جلال دیندے رہے سن۔ تے اسی ویکھدے آں پئی اعمال ۱۳ باب دی ۲ تے ۳ آیت دے وچ ایویں لِکھیا ہویا اے:

جدوں او خُداوند دی عبادت کردے پئے سن تے روزہ رکھدے پئے سن تے پاک روح نے اوہناں نوں آکھیا پئی میرے لئی برنباس تے ساؤل نوں اوس کم دی لئی مخصوص کرو۔ جھدے لئی میں اوہنوں سدیا اے۔ تے فیر اوہناں نے روزہ رکھ کے تے دُعا کر کے اوہناں اُتے ہتھ رکھے تے اوہناں نوں رخصت کیتا۔

جیویں جیویں او خُداوند دی خدمت کردے سن ایہدے نال نال او عبادت وی کردے سن۔ تے ایہہ دراصل اوہناں دی دُعائیہ خدمت سی جہدے وسیلے دے نال او خُداوند دے ناں نوں جلال دیندے سن۔

تے ساؤل اوہناں ساریاں صطلاحاں توں واقف سی جہناں دی رائیں اوہنے خدمت کرنا سی۔ تے ایویں ایس خدمت نوں شروع کرن توں پہلاں اوہنے روزہ رکھیا تے دُعا کیتی سی۔ تے ایویں اوہنے خُدا دے حضور دے وچ وفاداری دا عہد کیتا سی تے خُدا توں مدد منگی سی۔ پاک روح نے وی ایہہ ہدایت کیتی سی پئی میرے لئی ساؤل نوں اوس کم دے لئی مخصوص کر دو جہدے لئی میں اوہنوں سدیا اے۔ اعمال دی کتاب دے وچ برنباس تے پولوس دا ایہہ پہلا مشنری سفر اے جیہڑا ۱۳ اویں باب دے وچ شروع ہُندا اے۔ تے پاک روح ے ایہہ حُکم جاری کیتا سی پئی ساؤل نوں اوس کم دے لئی مخصوص کر دو جہدے لئی اونوں چُنیا گیا اے۔ خُدائے پاک روح اوہناں دے نال کلام کردا اے تے اِک واری فیر اوہناں نوں سال دی خدمت دے بارے دے وچ آگاہ کردا اے۔ ایہہ خُدا دے پاک روح دے پاکیزہ الفاظ نے جیہڑے تیجی آیت دے وچ بیان نے پئی میں اوہنوں سدیا اے۔ ایہہ اصل دے وچ پاک روح دی خدمت اے تے برنباس تے ساؤل تے صرف آلے نے۔ تے ایہہ بہت ای غیر معمولی گل اے تے خُداوند دے حضور دے وچ ایہہ بڑے اعزاز دی گل اے۔

خُدائے پاک روح کلیسیا دے اندر سکونت کردا اے تے او اپنیاں لوکاں دے نال رفاقت رکھدا اے اوہناں نوں سِکھاوندا اے تے ورتدا اے۔ تے ایویں او کلیسیا دے راہنماواں نوں خدمت دے لئ تیار کردا اے۔ او ہر اک ایماندار دے دل دے وچ سکونت کردا اے۔ تے ساڈے وچوں ہر اِک دے نال شخصی رفاقت وی رکھدا اے۔ ایتھے تیجی آیت دے وچ برنباس تے ساؤل دی خدمت دے بارے دے وچ بہت ای خُوبصورت الفاظ دے وچ خُدائے پاک روح آپ ایہہ بیان کردا اے اوہناں نوں اوس خدمت دے لئ مُقرر کر دو جہدے لئ میں اوہناں نوں سدیا اے۔

ایس مخصوصیت دے بعد کلیسیا نے ور دُعا کیتی تے روزہ رکھیا تے ایویں پاک روح دے حُکم دے مُطابق اوہناں نوں مخصوص کر دِتا گیا سی۔ تے ایہہ حُکم پاک روح دے ولوں جاری کیتی گیا سی پئ اوہناں نوں خدمت دے لئ بھیجیا جاوئے جہدے لئ اوہناں نوں سدیا گیا سی۔ تے ایویں خُدائے پاک روح اوہناں نوں کلیسیا دے اپنے وہڈے ہجوم توں وکھ کردا پیا سی تے اوہناں نوں نویں مشن دے لئ بھیجدا پیا سی۔ تے ہُن جیہڑے کم دے لئ اوہناں نوں بھیجیا جاندا پیا سی او خدمت دا ساریاں نوں اوکھا مرحلہ سی یعنی مشنری خدمت۔ ایہدے باہجوں پولوس رسول کلیسیا دیاں راہنماواں نوں سِکھاوندا ہویا ویکھالی دیندا اے۔

اوہناں دی خدمت مشنری سی تے ایہدے بعد پولوس رسول نے اوہناں راہنماواں نوں وی تعلیم دینا جاری رکھیا سی جِتھے جِتھے اوہنے کلیسیاواں نوں قائم وی کیتا سی۔ تے ضرورت دے تحت اوتھے اوتھے راہنما وی مُقرر کیتے سن۔ تے اوہناں ای کلیسیاواں نوں اوہنے خط وی لِکھے سن جیہڑے اج پاک کلام دا حصہ نے۔ تے اسی ویکھدے آں اعمال ۱۳ باب دی ۴ تے ۵ آیت دے وچ ایویں لِکھیا ہویا اے:

تے او پاک روح دے بھیجے ہوئے سِلوکیہ نوں گئے تے اوتھوں جہاز تے کُپرس نوں چلے گئے سن۔ تے سلمیس وچ پہنچ کے یہودیاں دے عبادت خانیاں دے وچ خُدا دا کلام سناون لگے تے یوحنا اوہناں دا خادم سی۔

برنباس تے ساؤل انطاکیہ توں سلوکیہ چلے گئے سن جیہڑا بندرگاہ تے واقع سی۔ تے ایہہ شہر تن لکھ دی آبادی رکھدا سی۔ ایہہ سلوکیہ دا شہر سکندرِ اعظم دے زمانے دے وچ بنایا یا سی۔ تے ایہہ کیوں جے بندرگاہ تے واقع سی ایس لئی ایہہ تجارتی بُنیاداں تے قائم کیتا گیا سی۔ تے سلوکیہ توں او کُپرس دے ول نوں چلے گئے سن۔ برنباس کیوں جے کُپر سی ایس لئی او اوتھے دی زبان، روایات تے ثقافت نوں جاندا سی۔ تے برنباس تے ساؤل تقریباً اِک سو میل دا سمندری فاصلہ طے کردیاں ہوئیاں ایتھے پہنچے سن۔ ساؤل نے روم تیکر دا سفر سمندری راستے توں طے کیتا سی۔ جے جہاز لگاتار سفر کرے

تے او اِک گھنٹے دے وچ ۵ میل دا سفر طے کردا اے۔ تے جے اسی سو میل دا حساب لگائیے تے ایہہ ۲۰ گھنٹیاں دا مُسلسل سفر سی۔ تے کُپرس توں ہُندیاں ہوئیاں او سلمیس دے وچ پہنچے سن۔

سلمیس دے وچ یہودیاں دی بڑی تعداد پائی جاندی سی۔ کیوں جے ایتھے بہت سارے عبادت خانے پائے جاندے سن۔ تے لوکی یہواہ خُدا دی عبادت کردے سن۔ کُپرس اوس ویلے رومی سینٹ دا حصہ سی۔ تے رومی قانون دے مُطابق اہم مُعاملیاں نوں حل کرن دے لئی ایتھے کونسل سدی جاندی سی۔ تے ایویں او سفر کردیاں ہوئیاں سلمیس تیکر پہنچے سن۔ تے او برنباس دے رشتے یوحنا نوں وی نال لے آئے سن۔ ایہہ یوحنا او ای اے جیہڑا مرقس اکھواندا اے۔ ایہہ بُنیادی طور تے یہودی ناں اے۔ جے اسی نقشے دے وچ ویکھئیے تے سلمیس دے مشرق دے ول نوں پافس دا علاقہ اے۔ پافس تے پمفلیہ دونوں ای نال نال نے۔ تے ایہہ علاقہ وی برنباس تے پولوس دی خدمت تے پہلے مشنری سفر دے وچ شامل سی۔ تے اسی ویکھدے آں پئی اعمال ۱۳ باب دی ٦ آیت دے وچ ایویں بیان اے:

تے اوس ٹاپو دے وچوں ہُندیاں ہویاں پافُس تیکر پہنچے سن۔۔۔

سلمیس دے وچ برنباس تے ساؤل خُداوند دے کلام دی مُنادی کردے رہئے تے یہودی عبادت خانیاں دے وچ خُوشخبری دے کلام نوں سُنایا۔ تے ایہہ جیوندے خُدا دا پاک کلام اے نہ پئی کسے انسان دا۔

ایہہ او پاک کلام اے جیہڑا مُجسم ہویا سی تے ساڈے وچکار رہیا سی۔ او ای ساڈی نجات اے تے اوہدے ناں توں ای نجات مُمکن اے۔

ساؤل اعلیٰ تعلیم یافتہ پڑھیا لِکھیا یہودی سی۔ او پہلاں یہودیاں دے کول گیا سی تاں پئی اوہناں نوں خُدا دے پاک کلام نوں سُنائے۔ تے فیر او خُدا توں ڈرن والیاں لوکاں دے کول گیا سی تاں پئی اوہناں نوں یسوع مسیح دی خُوشخبری نوں سُناوئے۔ شام دے شہر انطاکیہ توں ایہہ دونویں ای رہنما سلوکیہ نوں چلے گئے سن تاں پئی اوہناں نوں وی خُداوند دی خُوشخبری دے پیغام نوں سُناوئے۔ ایہہ اِک بندرگاہ سی تے ایتھوں او کُپرس نوں چلے گئے سن۔ کُپرس دے مشرقی ساحل سلمیس دے مُقام تے اُترن دے بعد او یہودیاں دے عبادت خانیاں دے وچ کلام نوں سُناون لگے سن۔ تے ایویں رسولاں نے ایس فرمان نوں پُورا کیتا سی پئی خُوشخبری پہلاں یہودیاں دے لئی اے تے فیر غیر قوماں دے لئی اے۔ تے ایویں اوہناں نے یہودیاں دیاں عبادتخانیاں توں ایس خُوشخبری نوں دینا شروع کیتا سی۔

سلمیس توں شروع کردیاں ہوئیاں او خُدا دے پاک کلام نوں سُناوندیاں ہوئیاں اوس جزیرے دے مغربی کنڈے پافس پہنچ گئے سن۔ سلمیس اوس جزیرے دا وڈا شہر سی تے پافس اوہدا دارالحکومت سی جیہڑا پئی رومی حکومت دے ماتحت سی۔

یروشلیم دے وچ ہیرودیس اگرپاہ دی ایذارسانی دے بعد اِک واری فیر خُدا نے بھرپُور طریقے دے نال کم کرن دا موقع دِتا سی۔ کیوں جے اوہدی ایذارسانی دا شروع یعقوب دے قتل دے نال ہویا سی۔ تے فیر پطرس نوں وی پریشان کیتا گیا سی تے ایویں کردیاں ہوئیاں اوہنوں قید خانے دے وچ بند کر دِتا گیا سی۔ تے کلیسیا پُرے دل تے جان دے نال اوہدے لئی دُعا کردی پئی سی۔

تے او سارے جیہڑے دُعا کردے پئے سن او ایس معجزے نوں ویکھ کے حیران رہ گئے سن کیوں جے او مُسلسل دُعا کردے پئے سن۔ تے ۱۲اویں باب دے اخیر دے وچ اسی ویکھدے آں پئی ہیرودیس اگرپا دی خُدا نے عدالت کیتی سی کیوں جے اوہنے اپنے آپ نوں خُدا دا درجہ دِتا سی۔ تے ایویں خُدا نے اوہنوں ہلاک کر دِتا سی۔ کیوں جے اوہنے بنی اسرائیل دے خُدا دی تحقیر کیتی سی ایس لئی خُدا نے اوہنوں ناراض ہُندیاں ہوئیاں سزا دِتی سی۔ تے ایویں اسی اِک وڈی تبدیلی نوں ویکھدے آں پئی اوہدے مرن دے نال ای پولوس رسول دا مشنری سفر شروع ہو جاندا اے۔ کیوں جے ہیرودیس یہودیاں نوں راضی کرن دے لئی ایمانداراں دے اُتے ظُلم کردا پیا سی۔ تے ایہدے بعد ایہہ مُمکن نہیں سی پئی خُوشخبری دے کم نوں تیزی دے نال کیتا جائے۔ تے اوہدی وفات دے فوری بعد خُدا نے ایہہ بُوہے کھول دِتے سن۔ برنباس تے پولوس دے پہلے مشنری سفر دی کہانی بہت ای دلچسپ اے۔

تے ایہدے نال ای اسی اپنی اج دی گل بات نوں ایتھے ای مُکاوندے آں۔ اوُ اسی دُعا کریئے:

خُداوند مہربان خُدا اسی تیرا شُکر ادا کردے آں پئی تُو بھلا ایں تے تیرا کلام جیوندہ اے جہنوں تحریری شکل دے وچ اکٹھا کیتا گیا اے۔ ایہہ تیری شفقت دا اکٹھ تے گراں قدر محبت دا اظہار اے۔ ایہہ تیرے فضل دا ثبوت اے جیہڑا تُو ساڈے اُتے کیتا اے۔ خُداوند اسی تیری منت کردے آں پئی بنی ناو انسان دیاں اکھیاں نوں کھول دے تاں پئی او تینوں پچھان سکن۔ کلیسیائی انتظامات دے لئی اسی تیرا شُکر ادا کردے آں جہدے وسیلے تُو پہلاں یہودیاں تے فیر غیر قوماں نوں نجات عطا کیتی اے۔ اسی پولوس رسول، برنباس تے ابتدائی کلیسیا دے سارے رسولاں دے لئی تیرا شُکر ادا کردے آں۔ جہناں نے تیرے اُتے ایمان رکھیا تے تیرے پاک ناں نوں ظاہر کیتا۔ جہناں نے دُکھاں تے مُصیبتاں نوں برداشت کیتا تے تیرے ناں نوں ای جلال دِتا سی۔ ایس موجودہ جہان دی نسل نوں اجہی خدمت کرن دا موقع دے جیویں ابتدائی کلیسیا نے تیری خدمت کیتی سی۔ تاں پئی اسی وی تیرے نال اجہی ای محبت رکھ سکئیے۔

اسی منت کردے آں پئی اپنی برکت نوں ساڈے اُتے اُنڈیل تے ساڈی کمزوری دے وچ ساڈا زور بن۔ اسی تیرے عرفان دے وچ وہددے تے ترقی کردے جائیے تے پاک روح دے وسیلے دے نال تیرے توں سِکھئیے۔ تاں پئی اسی تیری بھلیائی ویکھئیے تے تیرے اُتے ایمان لیائے۔ تیرے اُتے بھروسہ

رکھئیے تے توکل کریئے تے دُعا تے روزے دے وسیلے دے نال دوجیاں دی مدد کریئے۔ خُداوند ساڈی مدد کر پئی اسی تیرے ناں دے وچ ترقی کریئے۔ تیرے پاک کلام نوں چنگی طرح دے نال سِکھئیے تے سکھائیے۔ تے اپنیاں حیاتیاں نوں تیرے پاک کلام دی تابعداری دے وچ گُزاریئے۔ اسی تیری وفاداری دے لئی تیرا شُکر ادا کردے آں۔ ساڈی مدد کر پئی اسی زیادہ توں زیادہ تیرا شُکر ادا کریئے تے زیادہ توں زیادہ تیری خدمت کریئے تے تیرے نال محبت کریئے۔ تے عمال دی کتاب ساڈی حیاتی دا حصہ بن جائے تاں پئی اسی تیری خدمت نوں روح دی تابعداری دے وچ کر سکئیے۔ اسی تیرے توں منت کردے آں پئی ساڈیاں ذہناں نوں سکون دے تے اپنے ناں دے جلال دے لئی ورت۔ اسی ایہہ سارا کُجھ تیرے سوہنے پُتر اپنے خُداوند یسوع مسیح دا ناں لیندیاں ہوئیاں منگدے آں، آمین۔

اے قادرِ مطلق خدا! ہم اپنے منجی خداوند یسوع مسیح کے لئے تیرے شکر گزار ہیں جس کے وسیلہ سے ہماری رفاقت آپ سے ممکن ہوئی۔ جتنے لوگ ہم یہاں موجود ہیں ان سبھوں کو تُو نے پہچانااور اپنے پاس بُلایا ہے۔ ہم اپنے تمام ایماندار بھائیوں اور بہنوں کے لئے تجھ سے دُعا گو ہیں۔ اور تیری حفاظت اور مدد کے طلب گار ہیں۔ مِنت کرتے ہیں کہ ہمارے خاندانوں کی بھی مدد اور حفاظت فرما۔ اور اپنے کلام کو سیکھنے اور سکھانے کے لئے ہماری مدد فرما، خداوند ہم تیرے رُوح سے معمور ہونا چاہتے ہیں۔ خداوند ہمیں اپنی محبت سے لبریز کر دے۔ ہمیں سمجھنے والے دل عطاکر، اور فہم عطا کر ، تاکہ تیرے کلام کو بھیدوں کو جان سکیں۔ اور تیرے زندگی بخش کلام سے فیض یاب ہو سکیں۔ یسوع مسیح کے نام میں مانگتے ہیں۔آمین!

ابھی ہم اعمال کی کتاب کے ۱۲ویں بارے پر غور کریں گے، اس باب میں یروشلیم کی کلیسیا میں ایک اَور ایذا رسانی کا دور شروع ہوتا ہے۔ اس باب کا تعلق یروشلیم میں موجود کلیسیا کی ایذا رسانی سے ہے۔ بادشاہِ وقت نے کلیسیا پر زدو کوب کرنا شروع کِیا اور انہیں یسوع مسیح پر ایمان لانے کی وجہ سے ستانا شروع کر دیا۔

بے شک پطرس کے وسیلہ سے یسوع مسیح کا نام غیر قوموں تک پہنچا اور انہوں نے ایمان کے وسیلہ سے وہ نعمت پائی جو باقی رسولوں کو ملی تھی ۔پولس رسول کے مشنری سفروں سے پہلے پطرس نے اور بعض رسولو ں نے خوشخبری کاکام غیر اقوام میں جاری کر دیا تھا۔

بارہویں باب میں پطرس کو قید میں ڈالا گیا اوراُسے فسح کے بعد لوگوں کے سامنے پیش کرنا چاہتے تھےاور اس کی نگرانی کے لئے پہرے دار اور سپاہی کھڑے کئے گئے ۔ پس خدا نے کلیسیا کی دُعا کے جواب میں اُسے رہائی بخشی۔ اور زندہ سلامت قید خانہ سے باہر نکالا۔

خداوند اُن کا محافظ تھا، اور بے شک پاک رُوح جہاں کہیں انہیں جانے کی ہدایت کرتا وہ جاتے تھے۔ یہ کام محض عارضی کا وقتی نہیں تھا بلکہ جیسے خدا چاہتا اور جہاں چاہتا تھا رسولوں کو بھیجتا تھا۔ تاکہ خدمت گزاری کا کام کریں۔

ابھی پچھلے باب میں ہم نے چند کُپرسی اور کرینی لوگوں کو دیکھا جنہوں نے یونانیوں میں جا کرانجیل کی منادی کی اور ان میں سے بہتوں نے یسوع مسیح کو قبول بھی کیا یوں روز بروز لوگ کلیسیا میں شامل ہوتے جاتے اور یسوع مسیح پر ایمان لا کر نجات پاتے تھے۔ اور پطرس کو خدا نے موقع دیا کہ وہ قیصریہ میں خوشخبری کا کام کرے پہلے یافا میں خوشخبری کام کِیا اور پھر اس کے بعد قیصریہ میں کُرنیلیس کے ہاں نہ صرف کُرنیلیس کو بلکہ اَور بھی بہت سارے لوگوں کو نجات کی خوشخبری دی۔وہاں سب غیر قوم لوگ تھے جنہوں نے پنتیکوست کا تجربہ حاصل کِیا اور یسوع مسیح پر ایمان لائے۔ اُس کی محنت خداوند میں بے فائدہ نہیں گئی۔ اُس کے دل کے خیال خداوند خدا کے حضور میں کامل تھے۔ اور وہ بے شک خداوند خدا کے نام کو عزت اور جلال دیتا تھا۔ پس خداوند نے اُس پر نگاہ کی اور اُس کے لئے نجات کا بندو بست کِیا وہ نہایت خوش تھا۔ جب اُس نے پطرس کو اپنے گھر بُلایا۔کیونکہ اُسے رویا میں یہ ہدایت ملی کہ وہ پطرس کو اپنے ہاں بلوا لے جو شمعون دباغ کے ہاں ٹھہرا

ہے۔پس کُرنیلیس نے ایسا ہی کیا اور اُسے اپنے ہاں بُلایا۔ یقیناً نجات کا یہ انتظام اُسی زندہ خدا کی طرف سے کُرنیلیس اور باقی غیر قوم لوگوں کے لئے ہوا۔جب اُنہوں نے پطرس کے وسیلہ سے خدا کا کلام سُنا اور وہ اب ایمان لائے کہ یسوع مسیح خداوند ہے۔ پھر اُنہوں نے پینتی کوست کا تجربہ حاصل کِیا اور وہ سب رُوح القدس سے بھر گئے اور غیر زبانیں بولنے لگے۔ پطرس کے وسیلہ سے حیرت انگیز بات وقوع پذیر ہوئی،کہ اُس نے یسوع مسیح کے نام کی منادی کی اور لوگوں نے خوشی سے یسوع مسیح کو قبول کیِا پس پاک رُوح اُن پر نازل ہوا اور وہ غیر زبانیں بولنے لگے۔ یسوع مسیح کے نام سے انہوں نے اپنے گناہوں کی معافی اور روح القدس کی معموری پائی اور یسوع نے حیرت انگیز تجربہ انہیں دیا۔ بالکل ایسے ہی جس طرح عیدِ پنیتی کوست کے روز ہوا تھا۔

۱۲ ویں باب میں کلیسیا کی ایذا رسانی کا بیان ہے ۔ جو ہیرودیس اگرپا اوّل کے باعث پیش آئی اور پولس رسول کی خدمت کے آغاز سے پہلے پطرس کا گرفتار کر لیا جانا اور پھر معجزہ طور پر اُس کی رہائی کا بیان ملتا ہے۔

گیارہویں باب کے آخر میں ضرورت کے موافق یہودیہ میں بسنے والے ایمانداروں کے لئے کچھ ریلیف بھیجی گئی۔ اور شاگردوں کی تجویز پر ہر ایک ایماندار نے اپنے اپنے مقدور کے موافق یہودیہ میں بسنے والے بھائیوں کے لئے حصہ بھیجا۔ یہ رومی شہنشاہ کلودیس کے عہد میں ہوا۔

لوقا بڑا اچھا تاریخ دان ہے، وہ تاریخی واقعات کو بڑے احسن طریقے سے درج کرتا ہے۔ اور اُس نے کلیسیا کے اندر ہونے والے اہم واقعات کو اُن کی ترتیب کے ساتھ اعمال کی کتاب میں درج کِیا ہے ۔ اعمال کی کتاب ۱۲ ویں باب میں پطرس کے گرفتار ہونے اور اُس کے رہا ہونے کا بیان ملتا ہے۔لوقا نے کلیسیا ئی تاریخ کو بڑے اچھے طریقے درج کِیا۔ پس وہ بیان کرتا ہے کہ انطاکیہ میں رہنے والے مسیحیوں نے یہودیہ میں رہنے والے مسیحیوں کے مقدور کے موافق حصہ بھیجا۔ اور برنباس اور ساؤل کے ہاتھوں بزرگوں کے پاس بھیجا

جب پطرس کی گرفتاری کا عمل وقوع پذیر ہوا یسوع مسیح کو مصلوب ہوئے تقریباً ۷ سال سے زیادہ کا عرصہ ہو گیا تھا۔

قریباً اُسی وقت ہیرودیس بادشاہ نے ستانے کے لئے کلیسیا میں سے بعض پر ہاتھ ڈالا۔ اوریوحنا کے بھائی یعقوب کو تلوار سے قتل کِیا۔ (اعمال 12:1-2)

مسیحی تاریخ میں ہیرودیس ایک جانا پہچانا نام ہے ، ہیرودیس اعظم نےبیت لحم میں بچوں کو قتل کروایا تھا۔ ابتداہی سے مسیحیت کا مخالف اور دشمن رہا ہے۔ اس کے بعد اس نے یہودیوں کی طرف سے عزت افزائی کی غرض سے ہیکل کے اضافی حصوں کی تعمیر بھی کروائی تھی۔جب ایک بار شاگرد یسوع مسیح کے ساتھ تھے اور اُسے دکھا رہے تھے کہ ہیکل میں کس قدر شاندار تعمیرات کا اضافہ کِیا گیا ہے تو یسوع نے نبوت کی تھی کہ یہاں پتھر پر پتھر باقی نہ رہے گا جو گرایا نہ جائیگا۔

جب بچے قتل کروائے گئے تھے تب ہیرودیسِ اعظم حکمران تھا۔ لیکن یسوع مسیح کی موت کے وقت ہیرودیس انتپاس تھا۔ ہیرودیس انتپاس ہیرودیسِ اعظم کا بیٹا تھا اور یہاں ۱۲ ویں میں جس ہیرودیس کا ذکر ہے یہ ہیرودیس اگرپا اوّل تھا جو ہیرودیس اعظم کا پوتا تھا۔ یہ ہیرودیس اگرپا اوّل کے نام سے جانا جاتا ہے۔ اگرپا دوئم کا ذکر ابھی آگے چل کر اعمال کی کتاب میں آئے گا۔ یہ ایذا رسانی کلودیس کے عہد میں ہوئی،کلودیس اُس وقت رومی شہنشاہ تھا، اور ہیرودیس اگرپا اوّل کو یہودیہ کے حاکمِ اعلیٰ کے عہدے پر مامور کِیا گیا تھا۔ یہ بھی کلیسیا کے لئے ایک کٹھن مرحلہ تھا جب کلیسیا کو پھر ایذا رسانی کا سامنا کرنا پڑا اور یروشلیم کے علاوہ تمام جگھوں میں جہاں کہیں مسیحی بستے تھے انہیں ظلم و جبر کا نشانہ بنایا گیا۔

کلودیس ہیرودیس اعظم کا بچپن کا دوست تھا۔ اسی کے عہد میں ہیرودیس اگرپا اوّل نے یروشلیم کی کلیسیا کو ستانے کا کام انجام دیا۔

ہیرودیس اگرپا اوّل صاحبِ اختیار حکمران تھا۔ یہ شخص یہودیوں کے دل جیتنے کے لئے یہودی تہواروں اور رسومات میں جایا کرتا تھا۔ اور اس کے عمل کے باعث یہودی سردار کاہن اس کے کردار سے بہت خوش تھے۔ یہودیوں کے حق میں یہ شخص اچھا تھا۔ کیونکہ اپنے اقتدار کو قائم رکھنے کے لئے یہ اُس کی پالیسی تھی جس کے مطابق وہ یہودیوں کے دل جیتنے اور اُن کی حمایت حاصل کرنے کی کوشش میں رہتا تھا۔ اس نے یہودیوں کو خوش کرنے کے لئے بہت کچھ کِیا۔

اُس نے یہودیوں کی خوشنودی حاصل کرنے کے لئے کلیسیا میں ایذا رسانی شروع کر دی۔ انہیں ستانا اور دکھ دینا شروع کر دیا۔ اُس نے یہودیوں کے دل جیتنے کے لئے وہ سب کچھ کِیا جو وہ کر سکتا تھا۔وہ اس بات سے بخوبی واقف تھا کہ یہودی مسیحیوں کو پسند نہیں کرتے ، تاہم اُس کا نقطہ نظر سیاسی تھا، وہ اپنی حکمرانی میں اُن کااعتماد جیتنا چاہتا تھا۔پس ایذا رسانی بھی اِسی کا حصہ ہے۔

ہیرودیس اعظم کے بعد اس کے ماتحت تمام سلطنت اُس کے چار بیٹوں میں تقسیم ہو گئ تھی، تبریاس کی جھیل کے گرو نواح کا علاقہ اُس کے بیٹے ہیرودیس انتپاس کے حصہ میں آیا۔

ہیردویس اگرپا نے یہودیوں کے رویوں اور نظریات کو جان لیا تھا اور اُن کی مذہبی غیرت کو بھی جانتا تھا۔ پس اُس نے اپنے سیاسی پہلو کو سامنے رکھا اور مملکت میں کسی قسم کی پھوٹ پڑنے کے ڈر سے اور یہودیوں کو خوش رکھنے کے لئے اُس نے مسیحیوں کو نشانہ بنایا۔

خود کو اسرائیل کو بادشاہ سمجھتا تھا یوں وہ ہیکل کے تمام معاملات کی دیکھ بھال کرتا تھا۔ اور ہیکل کے معاملات میں سنہیڈرن کو مدد کی بہانے اُن سے گٹھ جوڑ کر کے رہتا تھا۔ پس اس قسم کی کرم نوازیاں کرنے کے باعث یہودی سردار اس نوجوان کو بہت پسند کرتے تھے۔ اس نے قیصریہ کو درالخلافہ ختم کروا کے دوبارہ یروشلیم کو درالخلافہ ہونے کا درجہ دلوایا۔ اس سبب سے بھی یہودی سردار نہایت خوش تھے۔ پس اس قسم کے سارے کام اُس نے یہودیوں کو راضی کرنے کے لئے کئے۔

اُس نے کلیسیا کے لوگوں کو قتل کیا۔ جس میں یوحنا کے بھائی یعقوب تھا ،اُسے قتل کر دیا۔ پطرس اور یعقوب اور یوحنا زیادہ تر یسوع مسیح کے ساتھ رہتے تھے۔ پطرس وہ شخص ہے جسے یسوع مسیح نے کہا تھا کہ تُو میرے برّے چرا۔ پس وہ یسوع مسیح کے بعد کلیسیا کا گلہ بان بنا۔یوحنا شاگردوں میں سب سے چھوٹا تھا اور یسوع مسیح کا مکاشفہ اُسے دیا گیا۔ اور یعقوب یسوع مسیح کے شاگردوں میں سے تھا۔ اُسے یروشلیم کی میں تلوار سے قتل کر دیا گیا۔

رومی حکمران اپنے حکومت کی وجہ سے کسی بھی یہودی کو اپنی مرضی سے مار سکتے تھے۔ وہ کسی بھی قسم کی فردِ جرم عائد کر کے مجرم کو سزا دینے کا اختیار رکھتے تھے۔

جب دیکھا کہ یہ بات یہودیوں کو پسند آئی تو پطرس کو بھی گرفتار کر لِیا اور یہ عیدِ فطیر کے دن تھے۔ (اعمال3:12)

اس سے پہلے تاریخ میں ایک نام اپپی فینیس تھا جو حکمران تھا اور یہودیوں کے بہت سخت خلاف تھا ،اُس نے مکابی تحریک کے بہت سے لوگوں کے خلاف صف آرائی کی اور انہیں مارا۔ لیکن یہاں یہ غیر قوم شخص ہیرودیس اگرپا یہودیوں کی حمایت حاصل کرنے کے لئے مسیحیوں کو ستا رہا ہے۔ ایک بعد دوسرے کو قتل کرنے کی کوشش میں ہےاور مسیحی لیڈروں کو نشانہ بنا رہا ہے۔ اسی لئے یعقوب تلوار سے قتل کر وایا یعقوب یروشلیم کی کلیسیا کا ایک رُکن اور لیڈر تھا۔

اُس نے یہودیوں کو خوش کرنے کے لئے بہت کچھ کیا اس پالیسی کی پیروی کرنے کی غرض سے کلیسیا میں سے بعض لوگوں کو بہت پریشان کِیا یہاں تک کہ یوحنا کی بھائی یعقوب کو قتل کر وا دیا۔ جو پطرس اور یوحنا کے ساتھ اُس پہاڑ پر موجود تھا جہاں خداوند کی صورت بدل کر نہایت جلالی ہو گئی تھی۔ وہ یہودیوں کو مدد فراہم کرتا ، اُن کی مذہبی ذمہ داریوں میں اُنکی حمایت کرتا تھا۔ یوں ہیرودیس اگرپا نے یعقوب کو تلوار سے قتل کروایا ، اگر یہودی خود اُسے سزا دیتے تو اُسے سنگسار کِیا جاتا۔ یقیناً یہ قتل ہیرودیس نے کروایا، پس اُس نے رومی حکمران ہونے کا فائدہ اُٹھایا۔ اور اُس کے قتل کا شرعی نہیں بلکہ قانونی حکم نامہ جاری کِیا۔

مِشنہ کے مطابق یہودیوں کے لئے کسی بھی مجرم کی سزا سنگسار کرنا تھی۔ پس یہ سزا یہودیوں کی طرف سے تجویز نہیں کی گئی تھی بلکہ ہیرودیس اگرپا کی طرف سے کی گئی۔ یوں یعقوب سب سے پہلے اس ایذا رسانی کا شکار ہوا۔

یہ ایک تبدیلی ہے جو یہاں دیکھنے کو مل رہی ہے کہ اعمال کی کتاب کے شروع میں جب رسول رُوح القدس سے معمور تھے اور طرح طرح کی زبانیں بول رہے تھے تو اُن سے نہایت خوش تھے۔ اور حیران تھے۔ لیکن یہاں اب رسولوں کے بارے میں اُن کا رویہ منفی دکھائی دیتا ہے، کیونکہ جتنے لوگ یعقوب کے قتل کے وقت موجود تھے سب نے بڑی خوشی کا اظہار کِیا۔

گملی ایل اور اس کے ساتھ چند اَور سردار کاہن یہودیت کی ساکھ کو بچانے کی کوشش میں رہتے تھے اور اس غرض سے مسیحیوں کو ہر قسم کا نقصان پہنچانے سے گریز نہیں کرتے تھے۔

لیکن رسولوں کی خوشخبری کا یہ نتیجہ تھا اور کلیسیا میں ایک اَور تبدیلی واقع ہو رہی تھی، غیر قوم لوگ یسوع مسیح کو قبول کر کے کلیسیا کا حصہ بن رہے تھے۔ اور اُس پر ایمان لا کر اُسے اپنا نجات دہندہ قبول کر رہے تھے۔یوں اس مسیحی تحریک کے باعث یہودی ساکھ محفوظ ہوتی ہوئی نظر نہیں آ رہی تھی۔ جس طور سے یہودی اس کو بچانے کی کوشش کر رہے تھے اُس طور سے لوگ اَور بھی زیادہ سے زیادہ مسیحیت میں داخل ہو رہے تھے۔ جس کی مثال یونانی لوگ ہیں جنہیں کُپرسی اور کُرینیوں نے کلام سنایا۔ اور پھر کُرنیلیس جو غیر قوم شخص اور اُس پلٹن کا سردارصوبیدار تھا جو اطالیانی کہلاتی ہے۔

یوں قیصریہ اور انطاکیہ میں یسوع مسیح کے نام کی منادی کرنے سے بہت سے لوگ یسوع مسیح کے پاس آئے۔ تاہم یروشلیم کی کلیسیا مصیبت میں تھی، کیونکہ اگرپا کی جانب سے اُن پر مظالم کا سلسلہ جاری تھا۔ اور بہت سی منفی باتیں مسیحی ایمان کے حامل لوگوں کو سُننے میں آ رہی تھیں۔ لوگ روز بروز دکھ اور پریشانی میں مبتلا رہتے تھے کیونکہ اگرپا یہ سب کچھ یہودیوں کی سہل انگیزی اور اُن کے دل جیتنے کے لئے کر رہا تھا۔

وہ ہمیشہ یہودیوں کی سوچ کو جان کر اُن کے لئے وہی کرنے کی کوشش کرتا جس سے وہ انہیں خوش کر سکے۔ اُس کا نقطہ نظر مذہبی نہیں بلکہ سیاسی تھا تاکہ اُن کی حمایت حاصل کرے۔

ایک مورخ کے نقطہ نظر سے دیکھیں تو یہاں ایک حیرت انگیز تبدیلی رُونما ہو رہی ہے۔ مسیحیوں کے اہم لیڈروں کو قتل کا نشانہ بنایا جا رہا ہے۔ اس سے پہلے بھی ایک بار ایذا رسانی کادور ہو گزرا ہے جب یروشلیم کی کلیسیا پراگندہ ہو گئی اور سردار کاہنوں کے حکم کے مطابق مسیحی خواتین اور مردوں کو گھسیٹ گھسیٹ کر گھروں سے نکالا گیا اور انہیں صدر عدالت والوں کے سامنے پیش کیا گیا۔ تاکہ اُن کے خلاف مقدمہ چلایا جائے۔ یوں انہوں نے دُکھ اور مصیبت اُٹھائی۔

یہودی مذہبی نقطہ سے تو اس دوسری ایذا رسانی پر دلی طور سے خوش ہوئے۔ کیونکہ اس بات کا تعلق اُن کے مذہب سے تھا۔ اور اُن کی کوشش اور درخواست کے بغیر یہ کام اُن کے لئے کیا جا رہا تھا۔

پس اگرپا نے مزید خیال کہ اگر یہودی اُس سے خوش ہیں تو وہ یہ کام مسیحی رہنماؤں کے خلاف جاری رکھے۔ پس اُس نے پطرس کو گرفتار کروایا۔ وہ ابھی کُرنیلیس کے ہاں سے لوٹا تھا۔ اور یروشلیم کی کلیسیا کو یہ خوشخبری سُنا رہا تھا کہ غیر قوموں نے بھی وہی نعمت پائی جو یسوع مسیح پر ایمان لانے کے باعث اُنہیں ملی ہے۔

کلودیس اُن دنوں رومی شہنشاہ تھا اور ہیرودیس اگرپا کو یہودیہ کے علاقہ میں حکمران مقرر کِیا تھا۔یہ بڑا با رُعب اور با اختیار حکمران تھا۔ اپنے ماتحت علاقے کو مستحکم کرنے کے لئے ہر کوشش کرتا تھا۔ یہودی سردار کی جماعت جسے صدر عدالت کہا جاتا ہے یہودیوں میں بڑی جانی پہچانی اور با اختیار تھی۔ شریعت کے تمام معاملات اسی کے تحت حل کئے جاتے تھے۔ ہیرودیس اگرپا اس کونسل کے ساتھ

سیاسی میل جول رکھتا تھا۔ اور انہیں خوش کرنے کے لئے ہر ممکن کوشش میں رہتا۔ اُس نے یہودیوں کی مذہبی غیرت کو دیکھا اور جان لیا تھا پس اُس نے اس بات کو اُن کی کمزوری بنا لیا اور وہ اُن کی مذہبی حمایت کر کے اُنکو اپنے سیاسی مقاصد کے لئے استعمال کرتاتھا۔ اور مذہبی حمایت کے باعث یہودی کے نزدیک یہ اچھا شخص تھا۔یہی وجہ ہے کہ یعقوب کے قتل پر یہودی بہت راضی ہوئے۔

پطرس جس نے قیصریہ میں خوشخبری کا کام کِیا تھا اُس نے غیر قوم میں سے بہت سے لوگوں کو یسوع مسیح پر ایمان لانے کی دعوت دی۔ پس ان سب نے ایمان کے وسیلہ سے یسوع کو قبول کِیا اور یہی ایمان اُن سب کے لئے خدا کے ساتھ تعلق کی بنیاد ٹھہرا نہ کہ شریعت اس تعلق کی بنیادی بنی۔

کُرنیلیس کے گھر میں خوشخبری پطرس کی بڑی کامیابی کا ثبوت ہے ، خدا نے غیر قوم لوگوں میں سے بہت سے لوگوں کو اپنی جماعت میں شامل کِیا اور وہ خدا کے بھیدوں سے واقفیت حاصل کرتے گئے۔ یونانیوں نے بھی چند کُپرسی اور کرینی ایمانداروں کے وسیلہ سے مسیح یسوع کی بابت خوشخبری کے بھید کو سمجھا۔ پس ایمان لانے کی وجہ سے بہت سے غیرقوم لوگ خدا کے مقدسین میں شریک ہوئے اور اُس کے بدن کا حصہ ٹھہرا۔ لیکن یہودی سردار کاہن اوربالخصوص صدر عدالت لوگ ہمیشہ ہی مسیحیوں کے خلاف رہے اور انہیں تباہ اور برباد کرنے کے منصوبے ہی کرتے رہے۔ ابھی تک وہ اس حقیقت کو سمجھنے سے قاصر رہے۔

پطرس ابتدائی کلیسیا کا عظیم رہنما تھا۔ جس نے یروشلیم کے بعد یافا اور قیصریہ میں خوشخبری سنائی۔ اس کے علاوہ ایمانداروں نے فینیکے کُپرس اور انطاکیہ میں کلام سنایا اور بعض لوگوں نے یونانیوں میں بھی خوشخبری سُنائی۔ یروشلیم کی کلیسیائیں ایک دوسرے کے ساتھ متحد تھیں۔ وہ ایک دوسرے کی مصیبت میں مدد کرتے اور مل جُل کر رہتے تھے۔ روز بروز ایمان میں بڑھتے جاتے تھے۔

یہودی اسی وجہ سے انہیں اپنے لئے خطرہ تصور کرتے تھے۔تاہم اُن کی ناراضگی اور مخالفت کی سب سے بڑی وجہ مذہبی تعصب تھا۔ یہودی ہر وقت منفی رویہ اور کردار دکھاتے تھے ، اور مسیحیوں کے خاتمہ اور اُن کو روکنے کی ہر کوشش کرتے تھے یہاں تک کہ قتل بھی کردیتے تھے۔

پس یہ بات قابل غور ہے کہ تاریخ دان یروشلیم میں خوشخبری کے وسیلہ سے کس قدر بڑی تبدیلی کی بات کر رہا ہے۔ بااختیار مذہب اور قومیت کے اعتبار سے بھی وہ کسی سے خوفزدہ نہیں ہوتے تھے سوائے خدا کے۔ لیکن یہاں یسوع مسیح کی حقیقت کو پہچاننے میں وہ غلطی پر تھے۔

ہو سکتا ہے پطرس کی گرفتاری کی وجہ کُرنیلیس اور اُس کے چند اَور رومی ساتھیوں کو خوشخبری سنانا ہو۔ اور پطرس کے بارے میں اگرپا کو رائے دی گئی ہو کہ پطرس نے قیصریہ میں کیا کچھ کیا ہے اور کُرنیلیس کے ہاں کس قدر بڑی تبدیلی ہوئی ہے۔

یہ عیدِ فطیر کا موقع تھا ۔یہ عید وقت کے اعتبار سے تمام یہودی عیدوں میں سب سے پہلے آتی تھی یہ عیدِ فسح اور عیدِ فطیر دونوں ہی کہلاتی تھی یہ بنی اسرائیل مصر رہائی اور خدا کی برگزیدہ قوم ہونے کے تعلق سے منائی جاتی تھی اور سات دن تک جاری رہتی تھی۔

عید کے تہوار کے وجہ سے سب یہودی گردو نواح کے علاقوں سے یروشلیم میں عید منانے کی غرض سے جمع ہو جاتے تھے۔ جتنے یہودی لوگ تھے وہ بھی سب جمع ہوتے اور مختون مسیحی ایماندار بھی جو رسالت اور مشنری خدمت انجام دے رہے تھے کیونکہ ابھی تک وہ بڑی پابندی سے عیدوں اور تہواروں کو منارہے تھے۔

ہم بھی ایمان کے اعتبار سے مقدسین میں شریک ہیں کیونکہ ہم خداوند کی جماعت اور کلیسیا کا حصہ ہیں۔ ہم مسیح کے بدن کے اعضا ہیں اور اپنی اپنی جگہ اُس کی خدمت انجام دے رہے ہیں۔

اور اُس کو پکڑ کر قید کیا۔۔(اعمال 4:12)

اگرپا کی ایک منظم فوج تھی اور کُرنیلیس کی طرح اَور بھی بہت سے لوگ اُس کے ماتحت تھے جن کو وہ محض حکم جاری کرتا تھا۔ وہ رومی طریقہ کار اور فوجی جارحیت میں تیز اور چُست تھا۔ جب اُس نے جانا کہ پطرس یروشلیم میں ہے۔ تو اُس نے سپاہیوں کو حکم جاری کِیا کہ وہ پطرس کو گرفتار کر لیں۔پس اُس گرفتار کر لیا گیا اور پکڑ کر قید میں ڈال دیا۔

۔۔۔اور نگہبانی کے لئے چا ر چار سپاہیوں کے چار پہروں میں رکھا اس ارادہ سے کہ فسح کے بعد اُس کو لوگوں کے سامنے پیش کرے۔ (اعمال 4:12)

پطرس کی نگہبانی کے لئے چار چار سپاہیوں پر مشتمل چار گروپ مقرر کئے گئے۔ اگرپا پطرس کو بھی قتل کرنے کی ارادہ میں دکھائی دیتا ہے۔ لیکن ابھی پطرس کو محض قید کِیا گیا ہے کیونکہ یہودیوں کی عید تھی اور وہ تہواروں کے دوران کوئی ایسا قدم نہیں اُٹھاتے تھے پس پطرس کو صرف قید میں ڈال دیا گیا اور پہرے داروں کو مقرر کر دیا گیا کہ نگہبانی کریں۔

اُس نے پہرے داروں کو سخت تاکید کی وہ کوتاہی نہ کریں۔کیونکہ پطرس رسولوں میں مرکزی شخصیت تھا۔ اور حال ہی میں ابھی اُس نے قیصریہ میں خوشخبری کا عظیم کام کِیا تھا۔

بہت سے مفسرین خیال کرتے ہیں کہ پطرس کو گرفتار کے انطونیہ کے قلعہ میں لے جایا گیا۔ اور وہیں قید خانہ میں بند کر دیا گیا۔ یہ قلعہ ہیکل کے شمال میں واقعہ تھا۔ یہ قلعہ رومیوں کی فتوحات کے دوران تعمیر کِیا گیا جب انہوں نے یروشلیم کو فتح کِیا تب یہ قلعہ ہیکل کے شمال میں تعمیر کِیا گیا۔ یہاں سے ہیکل کے تمام امور کی خبر با آسانی لی جا سکتی تھی۔

اس قلعہ کے برآمدوں میں محافظ کھڑے رہتے تھے۔پس اگرپا کے حکم سے قید خانہ کے اندر پطرس کوقید کر دیا گیا اور پہرے دار مقرر کر دئے گئے۔ قید کرنے کی وجہ یہ تھی کہ یہودیوں کی عید کی وجہ سے کسی قسم کی کاروائی نہیں کرنا چاہتا تھا۔ اور دوسری وجہ وہ ان یہودی سردار اور یہودی عوام اس

بات میں شامل کرنا چاہتا تھا جنہیں وہ سیاسی پہلو کے لئے استعمال کر سکے۔ پس ابھی تو سب صدر عدالت کے لوگ سات دن تک عیدِ فطیر میں مصروف تھے پس اُس نے پطرس کو کچھ نہیں کہا ، صرف قید کروا دیا۔

یروشلیم کا علاقہ اُس وقت کوئی بہت بڑا علاقہ نہ تھا کہ اگر وہ یہودی سرداروں کو جمع کرنا چاہے یا اسرائیل کے لوگوں کو جمع کرنا چاہے تو نہیں کر سکتا تھا، لیکن وجہ یہ تھی کہ سردار کاہن قطعاً اپنے تہوار کو نظر انداز نہیں کر سکتے تھے۔ اگرپا اس بات سے بڑی اچھی طرح واقف تھا پس اُس نے عیدِ فطیر کے ختم ہونے کا انتظار کیا کیونکہ جن کی خوشنودی کے لئے اُسے یہ کام کرنا تھا اگر وہ نہ دیکھیں تو کیافائدہ ؟

پس یہودیوں کی عید فطیر کا موقع تھا لٰہذا اگرپا نے پطرس کے ساتھ کچھ نہ کہا اور عید کے ختم ہونے کاانتظار کرنا چاہا۔

پس قید خانہ میں پطرس کی نگہبانی ہور ہی تھی مگرکلیسیا اُس کے لئے بدل و جان خدا سے دُعا کر رہی تھی۔ اور جب ہیرودیس اُسے پیش کرنے کو تھا تو اُسی رات پطرس دو زنجیروں سے .بندھا ہوا سپاہیوں کے درمیان سوتا تھا اور پہرے والے دروازہ پر قید خانہ کی نگہبانی کر رہے تھے۔ (اعمال 12:5-6)

اگرپا اس بات سے بے خبر تھا کہ کیا ہونے والے ہے۔ لیکن کلیسیا میں یہ ایک نئی تبدیلی تھی کیونکہ خدمت کا رُخ تبدیل ہو کر ایک شخص کی وجہ سے رُک گیا تھا۔ لیکن یہ بھی کلیسیا کی مضبوطی

کے لئے تھا۔ پطرس جو کلیسیا کا رہنما تھا۔ اُسے گرفتار کر لِیا گیا تھا ۔یقیناً کلیسیا کے لئے یہ کوئی خوشی کی بات نہ تھی۔ لیکن کلیسیا پہلے بھی ایذا رسانی سے گزر چکی تھی اور وہ خدمت کے لئے ان دکھوں کو برداشت کر چکے تھے۔ تاہم پطرس اکیلا ابھی قید خانہ میں تھا پس کلیسیا نے دُعا کے وسیلہ سے اُس کی مدد کی۔

کلیسیا میں پطرس کی گرفتاری نہایت سنجیدہ مسئلہ تھا کیونکہ اس سے پہلے یعقوب کے ساتھ جو کچھ وہ اُس سے آگاہ تھے۔ اور اب پطرس قید خانہ میں.بند تھا۔ سب پہرے دار دروازہ پر تھے، اور پطرس کو بڑی مضبوطی کے ساتھ زنجیروں کے باندھا گیا تھا تاکہ کسی قسم کی مزاحمت نہ کر سکے۔

کہ دیکھو خداوند کا ایک فرشتہ آکھڑا ہوا اوراُس کوٹھڑی میں نُور چمک گیا۔۔ (اعمال 12:7)

نئے عہد نامہ جہاں کہیں بھی فرشتے کا بیان ملتا ہے وہاں ایک فرشتہ کا لفظ استعمال ہوتا ہے۔ تاہم فرشتے کا ظہور کوئی غلط بات نہیں، کیونکہ فرشتے خدمت گزار رُوحیں ہیں جو سب ایمان رکھنے والوں کے پاس بھیجی جاتی ہیں۔ پرانے عہد نامہ میں بارہا ذکر ملتا ہے کہ خداوند اپنے انبیا اور بہت سے ایمانداروں سے فرشتوں کے وسیلہ سے ہمکلام ہوتا رہا ہے۔ پطرس اور دوسرے مختون ایماندار خدا کے اس بھید اور طریقہ کار سے واقف تھے کہ پرانے عہد نامہ میں خدا نے اُن کے آباؤ اجداد سے فرشتوں کی معرفت کلام کیِا۔ پس خداوند کا ایک فرشتہ پطرس کے پاس آکھڑ اہوا۔ جب فرشتہ وارد ہوا تو وہاں کوٹھڑی میں نور چمکا۔

۔۔۔اور اُس نے پطرس کی پسلی پر ہاتھ مار کر اُسے جگایا اور کہا جلد اُٹھ اور زنجیریں اُس کے ہاتھ سے کھل پڑیں۔ (اعمال 7:12)

پطرس بڑے آرام سے سورہا تھا کیونکہ خداوند کے فرشتے نے خود آ کر اُس کی پسلی پر ہاتھ مارا اور اُسے جگایا۔

یہ کسی پر اعتماد کا ثبوت ہے ،فرشتہ نے بڑے دوستانہ انداز میں پطرس کو جگایا۔ پطرس بڑا پیارا رہنما تھا، ساری کلیسیا اُس سے پیار کرتی تھی ، پس وہ آرام نہیں بیٹھے رہے بلکہ انہوں نے پطرس کے لئے دُعا کی۔ یقیناً خدا پطرس کے ساتھ تھا اور وہ اُس کی خدمت میں اُ س کا ساتھ دیتا رہا ہے۔ اب دکھ میں بھی وہی اُس کا محافظ ہے۔اور اُسے چھڑانے کے لئے اپنے فرشتے کو بھیجا ہے۔

پس فرشے نے اُسے جگانے کے لئے محض اُسے تھپکی دی۔ اور پطرس جو سویا ہوا تھا جاگ اُٹھا۔ فرشتے نے اُسے وہاں سے نکل جانے کو کہا کہ جانے کی تیاری کرے۔ یہ معجزانہ کہانی ہے۔جس میں خداوند کا فرشتہ خود پطرس کے آیا اور اُس کے ہاتھوں سے زنجیریں خود بخود کھل گئیں یہ واقعی پطرس کے لئے کٹھن مرحلہ تھا کیونکہ وہ یعقوب کے قتل کے واقف تھا۔ تاہم وہ قطعی طور پر اپنے ایمان سے منحرف ہونے والا نہیں تھا۔

یروشلیم کی کلیسیا اُس کی دل و جان سے دُعا کر رہی تھی۔ پس خدا نے اُن کی دُعاؤں کا جواب دیا۔

سامریہ اور قیصریہ یروشلیم کے ارد گرد کے علاقوں میں کلیسیائیں قائم ہو چکی تھی۔ اگر یہ ایذا رسانی پہلے کی طرح کی ایذا رسانی کے مشابہ ہو تویروشلیم کے ساتھ ساتھ دیگر علاقوں میں قائم شدہ کلیسیاؤں کے لئے تو یقیناً یہ انتہائی خطرناک بات تھی۔

یروشلیم اور دوسرے علاقوں کے تمام مختون ایماندار فسح کے موقع پر جمع تھے کیونکہ باقی غیر قوم لوگوں میں سے جنھوں نے یسوع کو قبول کِیا تھا وہ اس میں شرکت نہیں کر سکتے تھے۔ اور ویسے بھی اگرپا کی پالیسی کی مطابق یہودی مختون ایماندار ہی اُس کا نشانہ تھے۔

پطرس ہر کسی کو عزیز تھا اور کلیسیا کے لوگ اُس سے محبت رکھتے تھے ، اگرچہ پطرس افسردہ تھا اور قید تھا توکلیسیا بھی اُس کے لئے دُعا میں محو تھی اور دل سے اُس کے لئے دُعا کر رہی تھی۔

پھر فرشتہ نے اُس سے کہا کمر باندھ اور اپنی جوتی پہن لے۔اُس نے ایسا ہی کِیا۔ (اعمال 12:8)

فرشتے نے پطرس کو جگایا اوراُسے اپنی جوتی پہننے کو کہا پس اُس نے ایسا ہی کِیا۔ یہ وہ معجزہ تھا جو خدا نے پطرس کے سوتے ہی کر دیا تھا۔ اُسے علم بھی نہ تھا کہ اُس کے لئے ایسا ہونے والا ہے۔ وہ تو شاید غمزدہ ہو گا۔ اب اُس کے ساتھ کیا ہونے والا ہے ۔ پس جب اُس نے فرشتے کو اپنے پاس دیکھا تو نہایت شادمان ہوا ہے۔ یوں پطرس تو اپنے دل میں فکر مند ہو گا لیکن خداوند کو اُس کی فکر تھی یوں خدا نے اُس کی رہائی کا انتظام بھی کر دیا۔ اور اُسے فرشتے کے وسیلے سے تسلی اور رہائی کی نوید دی۔

پھر اُس نے اُس سے کہا اپنا چوغہ پہن کر میرے پیچھے ہو لے۔ (اعمال 12:8)

پطرس نے اُس کے حکم کی تابعداری کی اور اُٹھ کر اُس کے پیچھے ہو لیا۔

وہ نکل کر اُس کے پیچھے ہو لیا اور یہ نہ جانا کہ جو کچھ فرشتہ کی طرف سے ہو رہا ہے وہ واقعی ہے بلکہ یہ سمجھا کہ رویا دیکھ رہا ہوں۔ پس وہ پہلے اور دوسرے حلقے سے میں سے نکل کر اُس لوہے کے پھاٹک پر پہنچے جو شہر کی طرف ہے۔ وہ آپ ہی اُن کے لئے کھُل گیا۔۔۔ (اعمال 12:9-10)

جب وہ دونوں پھاٹک پر پہنچے تو پھاٹک خود بخود اُن کے لئے کھل گیا۔ اعمال کی کتاب میں یہ پہلا واقعہ ہے جب پھاٹک خود بخود کھل گیا۔ اور یقیناً اُس نے دیکھا، لیکن وہ ابھی تک اس کو رویا ہی سمجھ رہا تھا اور اُسے یقین نہیں آ رہا تھا کہ یہ حقیقت ہے۔ جیسا ہی فرشتے اُس کے ہمراہ نکلا ،اُنہیں کسی قسم کی کوئی رکاوٹ نہیں آئی حتیٰ کہ دروازہ بھی خود بخود کھل گیا۔ ہو سکتا ہے کہ فرشتہ صرف پطرس کو نظر آ رہا ہو، کسی دوسرے کو دکھائی نہیں دے رہا ہو۔ لیکن پطرس بھی اس کو رویا ہی سمجھ رہا تھا۔

یہ بات واضح ہے کہ یہ معجزہ تھا جس میں زنجیریں خود بخود کھل گئیں ، کو ئی بھی انہیں روک نہ سکا۔ پہلے حلقے سے نکل کر دوسرے حلقے میں داخل ہوئے۔ اور پھر اُس پھاٹک تک پہنچے جو شہر کی جانب ہے اور وہ پھاٹک بھی خود بخود کھل گیا۔

پس وہ نکل کر کُوچہ کے اُس سرے تک گئے اور فوراً فرشتہ اُس کے پاس سے چلا گیا۔ (اعمال12:10)

دروازے کھولنا اور راہ کو ہموار کرنا فرشتہ کا کام ہے جو خدمت گزاری کے لئے اور پطرس کی مدد کے لئے آیا تھا۔ خدانے فرشتے کی مدد سے وہ کام پطرس کے لئے کیا جو اُس کے لئے ممکن نہ تھا۔ کیونکہ وہ قید میں تھا اور چار چار سپاہیوں کے پہرے میں اُسے رکھا گیا تھا۔ یہاں تک کہ زنجیروں سے جکڑا ہوا تھا۔ یوں اُس کے لئے خود بخود وہاں سے نکلنا ممکن نہیں تھا۔ پس خدانے اُس کے لئے فرشتے کے وسیلہ مدد بھیجی۔

اورپطرس نے ہوش میں آ کر کہا کہ اب مَیں نے سچ جان لیا کہ خداوند نے اپنا فرشتہ بھیج کر مجھے ہیرودیس کے ہاتھ سے چھڑالیا اور یہودی قوم کی اُمید توڑ دی۔ (اعمال 12:11)

آدھی رات کا وقت تھا، پطرس زنجیروں میں جکڑا پڑا تھا۔ جب فرشتے اُس کے پاس آیا اور وہاں نور چمکا، پطرس جو پچھلے حلقے میں قید تھا وہ اس ماجرہ کو محض رویا سمجھ رہا اُسے یقین نہ تھا کہ یہ معجزہ خداوند کی طرف کی حقیقت میں ہو رہا ہے۔

پطرس نے جس بات کا ذکر کیا اور خوشی منائی وہ ہیرودیس اگرپا تھا جس وہ خائف تھا اور ساتھ ہی یہودی قوم سے بھی۔ کیونکہ وہ اُن کی چالاکیوں سے واقف تھا۔ اور اُن کے حسد سے بھی آگاہ اور حال ہی میں جوکچھ یعقوب کے ساتھ ہوا۔ پطرس نے جب جانا کہ خداوند نے اپنے فرشتے کے وسیلہ سے اُس کی مدد کی ہے تو وہ حیران ہوا اور اس بات کو سچ جان لیا۔

اس آیت سے یہ بھی پتہ چلتا ہے کہ اگرپا اور یہودیوں کا آپس میں بڑا گٹھ جوڑ تھا کیونکہ جن دو گروپوں سے پطرس پریشان تھا ان دونوں کو ذکر لوقا نے اس آیت میں کِیا ہے۔ یہ دونوں گروپ مسیحیت کے مخالفت میں سرِ فہرست ہیں۔ پطرس نے اس بات کو اپنے لئے خداوند کی برکت سمجھا۔

اور اس پر غور کے اُس یوحنا کی ماں مریم کے گھر آیا جو مرقس کہلاتا ہے۔ وہاں بہت سے آدمی جمع ہو کر دُعا کر رہے تھے۔ (اعمال12:12)

یہاں یوحنا کا ذکر ہے جو مرقس کہلاتا ہے ۔ یہ یونانی مائل یہودی تھا جس نے مسیح یسوع کو قبول کر لیا تھا اور اب کلیسیا کا سرگرم رُکن تھا۔ یہ برنباس کا رشتہ دار تھا۔ یہ گھرانہ معاشی طور پر خوشحال تھا۔ یہاں اعمال پہلے باب کا عمل دہرایا گیا ہے جب ۱۲۰ لوگوں کی جماعت بالا خانہ میں دُعا کر رہی تھی۔

یہاں پطرس کی مصیبت اور قید سے رہائی کے لئے کلیسیا یک جان ہو کر دُعا کر رہی ہے۔ دُعا کی قوت کا تجربہ تو شاگرد پینتی کوست کے روز ہی کر چکے تھے۔ اس کی اہمیت سے سب لوگ واقف تھے پس پطرس کی قید سے رہائی کے لئے وہ دُعا میں محو تھے۔

جب اُس نے پھاٹک کی کھڑکی کھٹکھٹائی تو رُدی نام ایک لونڈی آواز سُننے آئی۔ (اعمال 13:12)

یوحنا مرقس کا خاندان امیر خاندان تھا اور ان کے ہاں کام کرنے کے لئے نوکر چاکر بھی تھے، اس آیت میں ایک نوکرانی کا ذکر ہے جس نے کھڑکی پر دستک آواز سُنی اور دیکھنے کو آئی۔ یہ یروشلیم کا مشرقی حصہ تھا، پطرس نے گھر پر پہنچ کر بہت زیادہ زور سے دستک نہیں دی۔

اور پطرس کی آواز پہچان کر خوشی کے مارے پھاٹک نہ کھولابلکہ دوڑکر اندر خبر کی... (اعمال12:14)

نوکرانی کی دروازے پر دستک کی آواز سُنی اُس نے پطرس کو پہچان لیا۔ اُس نے پطرس کی آواز پہچان لی۔ اور مارے خوشی کے سب کو بتانے کے لئے دوڑی ۔ باقی سب رسول اور شاگرد پطرس کے لئے دُعا کر رہے تھے۔ اور جیسا کہ ابتدائی کلیسیا کی یہ خوبی رہی ہے کہ وہ سب ایک دوسرے کے ساتھ رفاقت رکھتے، اور مل کر کھاتے پیتے اور رہتے تھے۔ یہاں بھی یہی سماں ہے سب لوگ جمع تھے اور پطرس کے لئے دُعا کر رہے تھے۔

پطرس کی آواز سُنتے ہی وہ نہایت خوش ہوئی۔ اس خوشی میں اُس نے دروازہ بھی کھولا پس فوراً گھر میں موجود باقی لوگوں کو بتانے گئی۔

۔۔۔کہ پطرس پھاٹک پر کھڑا ہے ۔ اُنھوں نے اُس سے کہا تُو دیوانی ہے لیکن وہ یقین سے کہہ رہی تھی کہ یونہی ہے۔۔۔ (اعمال 12:15)

جیسے اُس نے پطرس کو آواز سُنی اور اُسے پہچانا تو مارے خوشی کی اندر خبر دینے بھاگی۔ تو سب سننے والوں نے اُسے پاگل کہا۔ اسی طرح پولس کی تبدیلی کا بھی رسول یقین نہیں کر رہے تھے حالانکہ خدا نے ایسا ممکن کر دیا تھا رسولوں نے نوکرانی کی بات کا یقین نہ کِیا۔

۔۔۔انہوں نے کہا اُس کا فرشتہ ہو گا۔ (اعمال 15:12)

اُس کی بات کا یقین کرنے کی بجائے وہ اُسے بحث کرنے لگے کہ پطرس کی جگہ اُس کا فرشتہ ہوگا۔ ابھی تک اُن کے لئے پطرس ایک قیدی تھا اور وہ اُن کے لئے ایک چھپا ہوا کردار تھا۔ کیونکہ اُنہیں نوکرانی کی بات کا یقین نہیں آ رہا تھا۔ نوکرانی نے یقین دہانی کے لئے اس بات پر زور دیا کہ مَیں نے اُسے دروازے پر کھڑا دیکھا ہے۔ جبکہ شاگردوں نے اُس سے اتفاق نہ کِیا اور کہا نہیں، پطرس کی بجائے اُس کا فرشتہ ہو گا۔

پرانے عہد نامہ میں اس بات کا ثبوت ملتا ہے کہ خداوند اپنے کی مدد کے لئے محافظ فرشتے مقرر کرتا ہے۔ پس رسول اس بات سے واقف تھے۔ پس اُنہوں پطرس گلیلی کے لئے بھی یہی خیال کِیا کہ شاید اُس کا فرشتہ ہے۔

مگر پطرس کھٹکھٹاتا رہا۔۔۔ (اعمال 16:12)

وہ سب نوکرانی کی بات کا یقین نہیں کر رہے تھے لیکن پطرس نے دروازے پر دستک جاری رکھی۔اور اُس نوکرانی نے بھی اپنی بات پر زور دیا اور وثوق سے کہتی رہی کہ اُس نے پطرس کو دیکھا ہے۔ لیکن

خداوند نے پطرس کو لا کھڑا کیا تھا۔ جب انہوں نے دستک کی آواز سُنی، دستک کی آواز سننے تک تو انہوں نے یہی خیال کیا ہوگا کہ پطرس ہے یا فرشتہ ۔ہوسکتا ہے کہ ایک لمحہ کے لئےانہوں نے یہ خیال بھی کیا ہے کہ شاید کوئی ایذا پہنچانے کے لئے اُن کے پاس آیا ہے۔

۔۔۔پس اُنہوں نے کھڑکی کھولی اور اُس کو دیکھ کر حیران ہو گئے۔ اُس نے اُنہیں ہاتھ سے اشارہ کیاکہ چپ رہیں اوراُن سے بیان کیا کہ خداوند نے مجھے اِس اِس طرح قید خانہ سے نکالا۔۔(اعمال 12:16-17)

جب انہوں نے یقین دہانی کی تو پطرس نے اُنہیں چپ رہنے کا اشارہ کیا تاکہ کسی کو پتہ نہ چلے۔ پس اُس نے اندر جا کر اپنی قید اور رہائی کا سارا حال اُن کے سامنے بیان کیا کہ کس طرح خدانے معجزانہ طور پر اُس کی مدد اور حفاظت کی جسے وہ محض رویا سمجھ رہا تھا۔ لیکن خدانے اُسے رومیوں کی قید سے رہائی بخشی اور یہودیوں کی سب اُمید توڑ دی۔

اکثر مفسرین اس بات پر بحث کرتے ہیں کہ خدا نے پطرس کو بچا لیا لیکن یعقوب کو کیوں نہ بچایا، حالانکہ بعد ازاں پولس رسول کو بھی بارہا خدا نے بچایا، ہم اس بات کے لئے خداوند پر کسی قسم الزام عائد نہیں کر سکتے کیونکہ یہ اُس کا بھید ہے۔

۔۔۔پھر کہا کہ یعقوب اور بھائیوں کو اِس بات کی خبر کر دینا اور روانہ ہو کر دوسری جگہ چلا گیا۔ (اعمال12:17)

یہاں جس یعقوب کا ذکر ہے یہ یسوع مسیح کے بھائی ہے۔ یہاں یعقوب اور چند اَور بھائیوں کا ذکر ہے جنہیں خبر دینے کے لئے پطرس نے کہا ہے۔ عین ممکن ہے کہ ایک اَور گروپ تھا جو پطرس کے لئے دُعا میں مشغول تھا۔پس وہ چاہتا تھا کہ اُن کو بھی اپنی رہائی کی خبر پہنچائے۔پس اب پطرس نے وہاں سے نکل جانا چاہا تاکہ دوبارہ اگرپا اُسے گرفتار نہ کر لے۔

پولس رسول بھی ایسے مصائب سے دوچار رہا ہے۔ گلتیوں کی کلیسیا کو اُس نے اپنے دکھوں کے بارے میں بتایا

پطرس بھی خدمت کے باعث دکھ اُٹھا رہا ہے۔ اعمال چھٹے باب میں بھی اعلیٰ حکام یعنی صدر عدالت والوں کے بارے میں بیان ملتا ہے کہ وہ رسولوں اور بالخصوص ستفنس کے بارے میں منصوبہ بندی کرتے ہیں کہ یہ شخص شریعت کے بر خلاف بولنے سے باز نہیں آتا۔

چھٹے باب میں ہی رسولوں کی ایک اَور اہم خدمت کا بھی بیان ہے جس میں انہوں نے دوسروں کی ضرورتیں پوری کرنے کی ذمہ داری سنبھالی ۔ اور ستفنس جو ریلیف منسٹری کا سربراہ تھا اُسے بھی ایذا برداشت کرنی پڑی حتیٰ کے اُسے سنگسار کر دیا گیا۔

لیکن ریلیف منسٹری اُس وقت تک باقاعدگی سے جاری رہی جب تک وہ پراگندہ نہ ہوئے تھے۔ اُس سے پہلے تک سب لوگ اپنی جائیداد بیچ بیچ لاتے اور رسولوں کی قدموں رکھ دیتے تھے۔ برنباس نے

بھی ایسا ہی کیا تھا اور حننیاہ اور سفیرہ نے اُس کے نقل کی، وہ بھی کلیسیا کا حصہ تھے لیکن انہوں نے غلط کردار کا مظاہرہ کیِا۔

یروشلیم کی کلیسیا کے انتظامی ڈھانچے میں یسوع مسیح کا بھائی یعقوب کلیسیا کا پاسبان تھا۔ اسی یعقوب کا ایک خط بھی نئے عہد نامہ میں درج ہے۔ یہ ایک وسیع النظر لیڈر تھا۔ اسے ۶۲ عیسوی میں قتل کر دیا گیا۔

پہلی صدی مسیحی کا یونانی مورخ یوسیفس بیان کرتا ہے کہ وہ یعقوب وسیع النظر رہنما تھا،وہ باتوں پر بڑی غورو خوض کرتا اور ہر معاملہ کو باریک بینی سے پرکھتا تھا۔ یروشلیم کی کلیسیا میں وہ اپنے کردار کے اعتبار سے وہ قابلِ تعریف شخص تھا۔یوسیفس کہتا ہے کہ وہ ایک راستباز شخص تھا۔ کلیسیا کے اندر یہ شخص نہایت قدرو منزلت رکھتا تھا۔ کلیسیا خدمت میں دیانتدار تھا۔

پطرس اور یوحنا اُس کی خدمت سے مطمئن تھے یہی وجہ ہے کہ پطرس نے یوحنا کے ہمراہ دوسرے علاقوں میں خدمت کو جاری رکھا ہوا تھا۔اور غیر قوموں میں خدا اُنہیں اپنی برکات دینے کے لئے استعمال کر رہا تھا

یعقوب کلیسیا میں نہایت اہم کردار تھا اور یروشلیم کی کلیسیا اُس کی خدمت سے مطمئن تھی۔ یعقوب کے قتل کے بعد ۶۶ عیسوی میں یروشلیم کو نہایت کرب ناک حالت سے دوچار ہونا پڑا ، جب رومی حکومت نے ہیکل کو قبضے میں لے لیِا۔ اور یروشلیم کی اینٹ سے اینٹ بجا دی۔ یعقوب

نے ۶۲ عیسوی تک کلیسیا کی تعمیر میں انتہائی اہم کردار ادا کیا۔ وہ فلسطینی کلیسیا کا بڑا خیال رکھتا تھا۔ یہی وجہ تھی کہ جب بہت سے غیر قوم کے لوگ کلیسیا میں شامل ہوئے تو اُسے یہودی قوانین کے حق میں یروشلیم میں کونسل کو بُلایا۔

تاہم یروشلیم اور فلسطین کی کلیسیا یعقوب سے خوش تھی۔ اگرپا کی طرف شروع کی جانے والی ایذا رسانی اتنی زیادہ وسیع نہیں تھی۔ اُس میں ساری کلیسیا کو نقصان نہیں پہنچایا گیا۔ یعقوب کے قتل کے بعد پطرس کو صرف قید کیا گیا۔

اگرچہ پطرس قید سے رہا ہو کر آ گیا تھا لیکن ابھی تک یروشلیم کی کلیسیا کی ایذا رسانی کا خاتمہ نہیں ہوا تھا۔

جب صبح ہوئی تو سپاہی بہت گھبرائے کہ پطرس کیا ہوا۔ (اعمال 18:12)

سپاہیوں نے جب پطرس کو قید خانہ میں نہ پایا تو گھبرا گئے کیونکہ پطرس کو بھگانے میں وہ بالکل بے قصور تھے۔ کیونکہ آدھی رات کا وقت جب پطرس وہاں سے صحیح سلامت نکل آیا اور خداوند نے اپنے فرشتے کے ذریعے مدد کی۔

جب ہیرودیس نے اُس کی تلاش کی اور نہ پایا تو پہرے والوں کی تحقیقات کر کے اُن کے قتل کا حکم دیا ---۔ (اعمال 19:12)

اس تحقیقات کا مقصد درحقیقت پہرے داروں کو سزا دینا تھا۔ کیونکہ ہیرودیس نے مکمل طور پر پطرس کے بھاگ جانے کا ذمہ دار اُنہیں ٹھہرایا۔ رومی قانون کے مطابق اگر قیدی بھاگ جائے تو اسے سراسر پہرے داروں کی لا پرواہی سمجھا جاتا تھا۔ کیونکہ قید اُن کی تحویل میں دیا جاتا تھا۔ تاکہ ذمہ داری سے اُس کی حفاظت کریں۔قیدی بھاگ جانے کی صورت میں پہرے داروں کو سزا دی جاتی تھی۔ پس پطرس کے چلے جانے کے بعد بھی انہیں سزا برداشت کرنی تھی اور اس کی عمومی سزا ۳۹ کوڑے تھی۔

۔۔۔اور یہودیہ کو چھوڑ کر قیصریہ میں جا رہا۔ اور وہ صُور اور صیدا کے لوگوں سے نہایت ناخوش تھا۔۔۔۔(اعمال 12:19-20)

ہیرودیس نے یہ خیال کیا کہ پہرے دار اپنی ذمہ داری پوری کرنے سے قاصر رہے ہیں پس اُس نے اُن کے لئے سزا کا حکم جاری کر دیا اور انہیں قتل کر وا دیا۔

یہودی سردار کاہن مسیحیت کو بدعت قرار دیتے تھے اور اس بات سے نا خوش تھے کہ مسیحیت ترقی کرے۔ انہی کا ساتھ دینے کے لئے ہیرودیس اگرپا نے پہلے یعقوب کو تلوار سے قتل کروایا پھر پطرس کو قید کروایا لیکن خدا نے اُس کچھ ضرر پہنچنے نہ دیا۔ یہ وہ کام تھا جو وہ یہودیوں کو خوش کرنے کے لئے رہا تھا۔

لیکن جب وہ پطرس کو کچھ نہ کر سکا تو پہرے دار وں کو سزا دی اور وہاں سے قیصریہ کا رُخ کیا۔ قیصریہ ہیرودیس اعظم کے زمانہ میں رومی حکمران کی رہایش گاہ تھا۔

ہیرودیس اگرپا یہ بات جاننے کی اُمید پر تھا کہ پطرس کو بھگانے میں سپاہیوں کا کتنا ہاتھ ہے۔ پس وہ پطرس کے چلے جانے کے بعد قیصریہ میں منتقل ہوا جہاں ہیرودیِس اعظم رہتا تھا۔ اور ہیرودیس اعظم کے زمانہ میں یہ یہودیہ کے صوبے کا مرکزی مقام تھا۔

قیصریہ کے لوگ کسی صورت میں یروشلیم کے لوگوں سے قطع تعلق نہیں ہو سکتے تھے کیونکہ قیصریہ اور یروشلیم کا تجارتی لین دین تھا اور قیصریہ کے لوگ اپنے پیداوار کی بہت سے اجناس یروشلیم میں فروخت کرنے آتے تھے اور اسی طرح یروشلیم کے لوگ بھی قیصریہ میں لین دین کے لئے آتے جاتے تھے۔ ہمیں یہ تو معلوم نہیں کہ اگرپا یہودیہ کو چھوڑ کر قیصریہ میں کیوں چلا گیا۔ ہو سکتا ہے کہ اُس کی سیاسی مصروفیات ہوں یا کوئی سیاسی پہلو ہو۔

ایسے سیاسی ماحول کی وجہ سے یروشلیم کے لوگوں کو قیصریہ جانے آنے میں کوئی مسئلہ نہیں تھا یہی وجہ ہے کہ پطرس یروشلیم سے روانہ ہوا تھا اور یافا میں ٹھہرنے کے بعد کُرنیلیس کے گھر قیصریہ میں خوشخبری سنانے گیا۔

اور وہ صُور اور صیدا کے لوگوں سے نہایت ناخوش تھا۔ پس وہ ایک دل ہو کر اُس کے پاس آئے اور بادشاہ کے حاجب بلستُس کو اپنی طرف کر کے صلح چاہی۔ اسلئے کہ اُن کے مُلک کو بادشاہ کے ملک سے رسد پہنچتی تھی۔(اعمال 12:20)

ہمیں یہ معلوم نہیں کہ ہیرودیس صور اور صیدا سے کیوں خفا تھا ۔ یہ دونوں شہر بحیرہ روم کے ساحل پر تجارتی بندر گاہیں تھیں۔ ان شہروں کے باشندوں نے ہیرودیس کے قیصریہ میں قیام سے فائدہ اُٹھاتے ہوئے کوشش کی کہ اُس کے ساتھ صلح ہو جائے کیونکہ اُن کو یہودیہ سے گیہوں درآمد کرنے پر انحصار کرنا پڑتا تھا۔ اس مقصد کے لئے انہوں نے بادشاہ کے مشیر بلستُس کو اپنے ساتھ ملایا اور اُس کی معرفت سفارتی تعلقات بحال کرنے کی کوشش کی۔

پس ہیرودیس ایک دن مقرر کر کے اور شاہانہ پوشاک پہن کر تختِ عدالت پر بیٹھا اور اُن سے کلام کرنے لگا۔ لوگ پکار اُٹھے کہ یہ تو خدا کی آواز ہے نہ انسان کی۔ (اعمال 12:21-22)

یوسفیس بطور مورخ اس واقعہ کو بیان کرتا ہے ۔ وہ اس واقعہ تفصیل بیان کرتا ہے۔ پس لوقا بھی ایک عظیم مورخ ثابت ہوتا ہے کہ اُس نے تاریخ کے واقعات کو رُوحانی اور تاریخی دونوں اعتبار سے بڑے احسن طریق سے رقم کیا ہے۔

یوسیفس بیان کرتا ہے کہ کلودیس اور اگرپا اور اس سے پہلے کے رومی شہنشاہ اکثر ایسی ضیافتیں مناتے تھے جس میں وہ لوگوں سے اپنی تعریف کروانا پسند کرتے ہیں اور اکثر تو شہنشاہوں کے بارے میں کہا جاتا ہے کہ وہ خود کو دیوتاؤں کا اوتار سمجھتے تھے۔

اس موقع پر بھی ہیرودیس اگرپا نے چاندی جڑی ہوئی پوشاک زیب تن کی۔ اور ہاتھ میں چاندی کے کڑے پہنے۔ چمک دمک والی پوشاک پہننے پر ہیرودیس نے سورج کے رخ ہو کر کھڑا ہونا پسند کیا یوں پوشاک کی چمک میں اَور بھی اضافہ ہوا یوں سب دیکھنے والوں نے اُس کی پوشاک پر سے روشنی کو منعکس ہوتے دیکھا جیسے نور کا سا سماں ہو۔ پس دیکھنے والوں نے اسے خدا کہا۔ اور اُس نے بھی ان الفاظ کے ساتھ اپنی تعظیم پسند کی۔

اگرپا نے بڑی اچھی تقریر کی تاکہ سب سننے والوں کو متاثر کرے۔ لیکن جو کچھ لوگوں نے اُس سے کہا اور اُس نے اپنے حق میں اُسے قبول کر لیا لیکن خدا نے اُس کی عدالت کی۔ اور سب سننے والوں نے کہا کہ یہ آواز تو خدا کی نہ کہ انسان کی۔ پس خدا نے اُسے سزا دی اور وہ ہلاک ہوا۔

یہ تقریر مکمل طور پر خدا کے خلاف تھی جس سے خدا ناخوش تھا۔ لیکن لوگ تو محض اُس کی تعریف رسد حاصل کرنے کے لئے کر رہے تھے۔

اُسی دم خدا کے فرشتہ نے اُسے مارا۔ اسلئے کہ اُس نے خدا کی تمجید نہ کی اور وہ کیڑے پڑ کر مر گیا۔ (اعمال 23:12)

یوسیفس بیان کرتا ہے کہ اُس کا بدن کیڑے پڑنے کے باعث خراب ہو گیا اور وہ ہلاک ہوا۔

پس کلام گواہ ہے کہ اُسی دن اُسے کیڑے پڑ گئے کیونکہ اُس نے خدا کی تمجید نہ کی۔ سب یہودی رہنما بھی اُسے پسند کرتے اور اُس سے پیار کرتے تھے کیونکہ وہ اُن کی مدد کرتا تھا اور وہ سب بھی اُس کی حمایت کرتے تھے۔

ہلاکت میں پڑنے کے باعث تاریخی اور بائبلی اعتبار سے اگرپا ایک نشان بن گیااور اُس کی حماقت کا ایک بھیانک باب رقم ہوا کیونکہ اُس نے خود کو خدا سمجھا اور خدا کا رُتبہ اور مرتبہ پانا چاہا۔ اگرپا کے وفات پاتے ہی وہاں کی لوکل گورنمنٹ کمزور پڑ گئی اور کلیسیا کو چین ملا۔

یہودی اس بات کے لئے بڑے خوش تھے کہ وہ حکومت کے ساتھ بڑا اچھا تعلق رکھتے ہیں کیونکہ وہ ہیرودیس اگرپا پر انحصار کرنے لگے تھے لیکن یہ بات بالکل غلط اور اُن کے ایمان کے برعکس تھی کہ وہ زندہ خدا کو چھوڑ کر انسان پر بھروسہ کریں۔ لیکن ہیرودیس کا یہ قطعی معیار نہ تھا جس پر یہودی اُسے دیکھ رہے تھے۔

اور کلیسیا کو تو ان سے کوئی سروکار نہ تھا کیونکہ وہ خدا پر بھروسہ رکھتے کیونکہ جب پطرس کو گرفتار کیا گیا تو اُس نے کوئی سیاسی اثرو رسوخ استعمال کرنے کی کوشش نہ کی اور نہ یہودی صدر عدالت کو اپیل کی کہ اُس کے ساتھ رعایت کی جائے۔ پس اُس نے خود کو سپاہیوں کے حوالے کر دیا۔ لیکن خدا نے معجزانہ طور پر اُسے وہاں سے نکالا اور رہائی بخشی۔

مگر خدا کا کلام ترقی کرتا پھیلتا گیا۔ اور برنباس اور ساؤل اپنی خدمت پوری کر کے اور یوحنا کو جو مرقس کہلاتا ہے ساتھ لے کر یروشلیم سے واپس آئے۔ (اعمال 12:24-25)

لیکن خدا کا کلام ترقی کرتااور پھیلتا گیا۔ ہیرودیس کے باعث ایذ رسانی کا دور ایک نئے طور سے شروع تو ہوا لیکن کلیسا بدل و جان خدا کے حضور دُعا میں مشغول رہی پس خد انے اُنہیں اَور بھی زور بخشا اور اپنے جلال کے لئے استعمال کرتا رہا۔

کلام کی ترقی کا ہرگز یہ مطلب نہیں کہ کوئی الگ تھلگ کام رُونما ہوا، مطلب یہ کہ لوگ خدا کے عرفان اور پہچان میں ترقی کر رہے تھے اور خد اکے کلام کے باعث وہ روحانی اور جسمانی برکات سے معمور ہو رہے تھے۔

مخالفین ظلم پر ظلم کر رہے تھے لیکن کلیسیا خداوند کے ساتھ وفادار رہی ، نتیجتاًنجات اور یسوع مسیح کی خوشخبری کا پیغام روز بروز لوگ سنتے اور برکت پا رہے تھے۔ ہر روز خدا اَور لوگوں کو بھی اُن میں ملا دیتا تھا جو اُس پر ایمان لاتے۔

برنباس اور ساؤل جو خدمت یروشلیم میں انجام دے رہے تھے وہ پوری کر کے وہاں سے رخصت ہوئے۔ یہ بارہویں باب کی اختتامیہ آیت ہے ۔ اس آیت میں پطرس کی قید اور ہیرودیس کی عدالت کی جھلک دکھائی دیتی ہے۔ جو اُس نے اپنے فرشتے کی معرفت کی ۔

پطرس نے بھی یروشلیم سے روانہ ہو خدا کے کلام کو دوسروں تک پہنچایا، وہ یافا میں پہنچا اور وہاں اینیاس کو جو مفلوج تھایسوع مسیح کے نام سے شفا دی۔ اور کُرنیلیس کے ہاں بہت سے لوگوں کو کلام کی خوشخبری کے وسیلہ سے جیتا اور وہ یسوع پر ایمان لائے۔

خداوند یسوع مسیح خود اُستاد ہے جس نے اُنہیں کلام کرنا سکھایا۔ اور وہی خداوند خداکے عرفان میں ترقی کرنے میں مدد کرتا ہے خدا وفادار خدا ہے۔ وہ اپنے اراداوں کو بدلتا نہیں بلکہ اُس کی برکات ہمیشہ کامل رہتی ہیں اور ہر وقت اپنے لوگوں کے ساتھ رہتا ہے یعنی جو اُس کے بدن یعنی کلیسیا کا حصہ ہیں۔

پطرس جس نے یسوع مسیح کے پکڑوائے جانے پر انکار کر دیا تھا اب واقعی دلیر اور بہادر ہے اور اپنی باتوں پر قائم ہے اور یسوع مسیح کے نام کی خوشخبری اور کلام کی تشہیر کر رہاہے، قیدو اور مسافت کی مشکلات بھی برداشت کر رہا تاکہ کلام کی ترقی کرے اور پھیلتا جائےاورخدا بھی اُسے اپنے جلال کے لئے استعمال کر رہا تھا۔

یہ خدا کا مفت فضل تھا جو اُن پر ہوا اور وہ خدا کے جلال کے لئے کثرت سے خدمت کرتے رہے۔ اور وہی کیا جو خد اکی نظر میں بھلا تھا اگرچہ وہ مختون ایماندار تھے لیکن خدا کی مرضی پوری کرنے کے لئے وہ کام جس سے خدا خوش ہواوراُس کا نام سب لوگوں تک پہنچ جائے اورغیر قوم لوگوں بھی خوشخبری سناتے رہے۔

اگرچہ رسول ابھی تک روایتی مذہب اور روایات پر عمل پیرا ہو رہے تھے تو بھی خدا اپنے کثرت سے استعمال کرتا رہا۔ پطرس نے بھی خدا کی وفاداری اور تابعداری میں زندگی گزاری اور اُس کے نام کوعزت اور جلال دیا

انطاکیہ میں اُس کلیسیا کے متعلق جو وہاں تھی کئ نبی اور معلم تھے یعنی برنباس اور شمعون جو کالا کہلاتا ہے اور لُوکیُس کُرینی اور مناہیم جو چوتھائی ملک کے حاکم ہیرودیس کے ساتھ پلا تھا اور ساؤل۔ (اعمال 13:1)

اب ۱۳ ویں باب میں پولس رسول کے پہلے مشنری سفر کا آغاز ہوتا ہے اس سے پہلے وہ یروشلیم میں برنباس کے ساتھ خدمت انجام دے چکا تھا۔ برنباس اور پولس رسول کلیسیا میں تعلیم دیتے کلام کی خوشخبری کی منادی کرتے تھے۔

یہاں دو ایسی خدمات ہیں جو زیادہ نمایاں نظر آ رہی ہیں ،یعنی تعلیم دینا اور رسالت کا کام۔ یہاں پہلے تین نام رسالت کی خدمت کرنے والوں کی ہیں یعنی برنباس ، شمعون اورلُوکیس کُرینی اور باقی دو نام یعنی مناہیم اور ساؤل معلم ہیں، جن کا کام تعلیم دینا تھا۔

برنباس کی خدمت رسولی خدمت تھی ، جس کے نام کے مطلب نصیحت کا بیٹا ہے ۔ یہ شخص پاک رُوح سے معمور اور حوصلہ مند اور حوصلہ افزائی کرنے والا تھا ۔برنباس ایک یہودی نام تھا ۔

یہ ایک نام شمعون ہے، جو کالا کہلاتا ہے۔ پھر لُوکیس کرینی۔ کُرینے کا علاقہ افریقہ کا شمالی حصہ ہے جو اُس وقت رومی سلطنت کے ماتحت تھا اور اس پر اُن کی حکومت تھی۔چوتھا نام مناہیم ہے جو ہیرودیس انتپاس کے ساتھ پلا تھا۔ اس کا مطلب ہے کہ مناہیم ہیرودیس کے خاندان کے تمام لوگوں سے واقف ہو گا کیونکہ ظاہر ہے کہ اُس کا بچپن اُس کے ساتھ گزرا۔ ہیرودیس انتپاس ہی وہ شخص تھا جس کے زمانہ میں یسوع مسیح مصلوب کیاِ گیا تھا۔مناہیم پڑھا لکھا شخص تھا اور اعلیٰ تعلیم کا حامل تھا۔ ساؤل بھی پڑھا لکھا تھا اور اُس نے ربیّ ہونے کی تعلیم پائی تھی۔ پس ساؤل اور مناہیم تعلیمی خدمت کی وجہ سے خداوند کے نام کو جلال دیتے رہے۔

جب وہ خداوند کی عبادت کر رہے تھے اور روزے رکھ رہے تھے تو رُوح القدس نے کہا میرے لئے برنباس اور ساؤل کو اُس کام کے واسطے مخصوص کر دو جس کے واسطے مَیں نے اُسے بُلایا ہے تب انہوں نے روزہ رکھ کر اور دُعا کر کے اور اُن پر ہاتھ رکھ کے اُنہیں رخصت کیِا۔ (اعمال 13:2-3)

جیسے جیسے وہ خداوند کی خدمت کرتے تھے اس کے ساتھ وہ خدا کی عبادت بھی کرتے تھے۔ یہ دراصل اُن کی دُعائیہ خدمت تھی جس کے وسیلہ سے خداوند کے نام کو عزت اور جلال دے رہے تھے۔

ساؤل اُن تمام اصطلاحات سے واقف تھا جن کے ذریعہ سے اُسے خداوند کے کلام کی منادی کرنی تھی۔ پس خدمت کے آغاز سے پہلے اُنہوں نے روزہ رکھا اور دُعا کی۔ یوں خدا کے حضور وفاداری کا

عہد کِیا اور خداوند سے مدد طلب کی۔ پاک رُوح نے بھی ہدایت کی کہ ساؤل کو اُس کام کے واسطے مخصوص کر دو جس کے مَیں نے اُسے بلایا ہے۔

اعمال کی کتاب میں برنباس اور ساؤل کا یہ پہلا مشنری سفر ہے جس کا آغاز ۱۳ ویں باب میں ہے۔ اور رُوح القدس نے حکم جاری کِیا کہ وہ ساؤل کو اُس کام کے واسطے مخصوص کر دیا جائے جس کے لئے اُسے بُلایا گیا۔

پاک رُوح اُن سے ہمکلام ہوا اور اُن کو ایک بار پھر پولس کی خدمت کا بارے میں آگاہ کِیا۔ یہ خدا کے رُوح کے پاکیزہ الفاظ ہیں جو تیسری آیت میں بیان ہیں کہ مَیں نےاُن کو بُلایا ہے۔ یہ دراصل پاک رُوح کی خدمت ہے برنبا س اور ساؤل تو آلہ کار ہیں۔ تاہم یہ نہایت غیر معمولی بات ہے۔ اور خداوند کے حضور سے یہ اعزاز کی بات ہے۔

پاک رُوح کلیسیا کے اندر سکونت کرتا ہے اور اپنے لوگوں کے ساتھ رفاقت رکھتا اُنہیں سکھاتا اور استعمال کرتا ہے۔ یوں وہ کلیسیائی رہنماؤں کو خدمت کے لئے تیار کرتا ہے۔ وہ ہر ایماندار کے دل میں سکونت کرتا ہے اور ہم میں سے ہر ایک کے ساتھ شخصی رفاقت بھی رکھتا ہے ۔ یہاں تیسری آیت میں برنباس اور ساؤل کی عزت کے لئے اور خدمت کے لئے بڑے خوبصورت الفاظ رُوح القدس خود فرماتا کہ برنباس اور ساؤ ل کو اُس کام کے واسطے مقرر کر دو جس کے واسطے مَیں نے اُن کو بُلایا ہے۔

اس مخصوصیت کے بعد کلیسیا نے اَور دُعا کی اور روزہ رکھایوں پاک رُوح کے حکم کے مطابق انہیں مخصوص کر دیا گیا۔ یہ حکم رُوح القدس کی طرف سے جاری کیا گیاہے کہ اُن کو اُس خدمت کے لئے بھیجا جائے جس کے لئے اُنہیں بُلایا گیا ہے۔ پس پاک رُوح انہیں کلیسیا کے اتنے بڑے ہجوم سے جُدا کر رہا تھا اور انہیں نئے مشن کے لئے بھیج رہا تھا ۔اب جس کام کے لئے انہیں بھیجا جا رہا تھا وہ خدمت کا سب سے کٹھن حصہ ہے یعنی مشنری خدمت ۔ پولس رسول بعد ازاں کلیسیاؤں کے رہنماؤں کو تعلیم دیتا اور سکھاتا ہوا دکھائی دیتا ہے۔

ان کی خدمت مشنری تھی لیکن اسکے ساتھ ساتھ پولس نے اُن رہنماؤں کو سکھانے کا سلسلہ جاری رکھا جہاں کلیسیائیں قائم ہوئیں اور ضرورت کے تحت وہاں رہنما مقرر کئے گئے ، انہی کلیسیاؤں کو اُس نے خطوط بھی لکھے جو آج بائبل مقدس کا حصہ ہیں۔

پس وہ رُوح القدس کے بھیجے ہوئے سِلوکیہ کو گئے اور وہاں سے جہاز پر کُپرس کو چلے۔ اور سلمیس میں پہنچ کر یہودیوں کے عبادت خانوں میں خدا کا کلام سنانےلگے اوریوحنا اُن کا خادم تھا۔ (اعمال (5-4:12

برنباس اور ساؤل انطاکیہ سے سلوکیہ کو چلے جو بندر گاہ واقع تھا۔ یہ شہر تین لاکھ آبادی پر مشتمل تھا۔ سلوکیہ کا شہر سکندر اعظم کے زمانہ میں تعمیر کیا گیا تھا۔ یہ شہر چونکہ بندر گاہ پر واقع تھا اسلئے تجارتی بنا پر بھی یہ شہر قابلِ قدر تھا۔

سلوکیہ سے وہ کُپرس کی طرف چلے۔ برنباس چونکہ کُپرسی تھا اسلئے وہ وہاں کی زبان اور روایات اور ثقافت سے بڑی اچھی طرح واقف تھا۔ برنباس اور ساؤل تقریباً ایک سو میل کا سفر سمندری راستے سے طے کر کے یہاں پہنچے تھے۔ ساؤل نے سمندری سفر کے ذریعہ روم تک کی مسافت طے کی۔ اگر جہاز لگاتار سفر کرے تو ایک گھنٹے میں پانچ میل کا سفر طے کرتا تھا ۔اور سو میل کا حساب کریں تو بیس گھنٹے کا لگاتار سفر تھا۔ کُپرس سے ہوتے ہوئے وہ سلمیس میں پہنچے ۔

سلمیس میں یہودی کی بڑی تعداد پائی جاتی تھی کیونکہ یہاں بہت سے یہودی عبادت خانے موجود تھے ۔اور لوگ یہواہ خدا کی عبادت کرتے تھے ۔کُپرس اُس وقت رومی سینیٹ کا حصہ تھا ۔اوررومی قانون کے مطابق کونسل یہاں اہم سیاسی معاملات طے کرنے کے لئے بُلائی جاتی تھی۔ پس وہ سفر کے سلمیس میں پہنچے۔

اور برنباس کے رشتہ یوحنا کو بھی وہ اپنے ساتھ لے آئے، یہ یوحنا وہی ہے جو مرقس کہلاتا ہے ۔یہ بنیادی طور پر یہودی نام ہے۔ نقشے میں دیکھیں تو سلمیس کے مشرق کی جانب پافس کا علاقہ ہے۔ پافس اور پمفیلیہ دونوں ساتھ ساتھ ہیں۔ اور یہ علاقہ بھی برنباس اور ساؤل کی خدمت اور پہلے مشنری دورے میں شامل ہے۔

اور اُس تمام ٹاپو میں ہوتے ہوئے پافُس تک پہنچے۔۔۔ (اعمال 6:13)

سلمیس میں برنباس اور ساؤل خداوند کے کلام کی منادی کرتے رہےاور یہودی عبادت خانوں میں خوشخبری کا کلام سنایا۔ اور پاک کلام جو زندہ خدا کے کلام ہے نہ کہ انسان کا۔ یہ وہ کلام ہے جس نے جسم لیا ،اور کلام مجسم ہوا اور فضل اور سچائی سے معمور ہو کر ہمارے درمیان رہا۔وہی ہماری نجات ہے اور اُسی کے نام سے نجات ممکن ہے۔

ساؤل بھی اعلیٰ تعلیم اور پڑھا لکھا یہودی تھا۔ وہ پہلے یہودیوں کے پاس گیا تاکہ انہیں خدا کے زندہ کلام سُنائے پھر وہ خدا سے ڈرنے والے غیر قوم لوگوں کے پاس گیا تاکہ انہیں یسوع مسیح کی خوشخبری دے۔

شام کے شہر انطاکیہ سے یہ دونوں رہنما سلوکیہ کو گئے۔ یہ ایک بندر گاہ تھی۔ یہاں سے وہ کُپرس کو گئے۔ کپرس کے مشرقی ساحل سلمیس کے مقام پر اترنے کے بعد وہ یہودیوں کے عبادت خانوں میں کلام سنانےلگے۔ پس رسولوں نے یہ فرمان پورا کیا ہے کہ خوشخبری پہلے یہودیوں کے لئے ہے پھر غیر قوموں کے لئے پس انہوں نے یہودیوں کے عبادت خانوں سے یہ خوشخبری کا آغاز کیا۔

سلمیس سے شروع کر کے وہ کلام سناتے سناتے جزیرے کے مغربی کنارے پافُس کے مقام پر پہنچے۔ سلمیس اُس جزیرے کا بڑا شہر اور پافس در الحکومت تھا۔ جو رومی حکومت کے ماتحت تھا۔

یروشلیم میں ہیرودیس اگرپاکی ایذا رسانی کے بعد ایک بار پھر خدانے بھرپور کام کرنے کا موقع دیا، کیونکہ اُس کی ایذا کی ابتدا یعقوب کے قتل سے ہوئی اور پھر پطرس کو ہراسان کیا گیا اور اُسے قید خانہ میں بند کر دیا گیا۔ پس کلیسیا بد ل و جان دُعا میں مشغول رہی۔

وہ سب جو دُعا میں مشغول تھے اس معجزے کو دیکھ کر حیران رہ گئے کیونکہ وہ مسلسل دُعا میں ٹھہرے ہوئے تھے۔ اور بارہویں باب کے آخر میں ہم دیکھتے ہیں کہ ہیرودیس اگرپا کی خُدا نے عدالت کی کیونکہ اُس نے خود کو خدا کا درجہ دیا یوں خدا نے اُسے ہلاک کر دیا۔

یوں اُس نے بنی اسرائیل کے خدا کی تحقیر کی اور خدا اُس سے خفا ہوا۔ یوں ہم اب بڑی تبدیلی دیکھتے ہیں کہ اُس کی وفات کے بعد ہی پولس کا پہلا مشنری سفر شروع ہوتا ہے کیونکہ ہیرودیس اگرپا یہودیوں کو خوش کرنے کے لئے مسیحیوں پر ظلم کر رہا تھا۔ اور ممکن نہیں تھا کہ خوشخبری کا کام تیزی سے کیا جائے۔ پس اُس کی وفات کے فوراً بعد خدا نے دروازے کھول دئے۔

برنباس اور ساؤل کی پہلے مشنری سفر کی داستان نہایت دلچسپ ہے۔

آئیں ہم دُعا کریں۔

خداوندخدا! ہم تیرا شکریہ ادا کرتے ہیں کہ تُو بھلا ہے اور تیرے زندہ کلام ہے جس کو تحریری صورت میں جمع کیا گیا۔ یہ تیری شفقت کا مجموعہ اور گراں قدر محبت کا اظہار ہے۔ یہ تیرے فضل کا ثبوت ہے ۔ جو تُو نے ہم پر کِیا ہے ۔ خداوند ہم دُعا کرتے ہیں کہ تمام بنی نوع انسان کی آنکھیں کھول دے

تاکہ تجھے پہچان سکیں۔ کلیسائی انتظامات کے لئے تیرا شکر کرتے ہیں جس کے وسیلہ سے تُو نے پہلے یہودیوں پھر غیر اقوام کو نجات کی خوشخبری دی۔ ہم پولس رسول اور برنباس ، ابتدائی کلیسیا اور تمام رسولوں کی خدمت کے لئے تیرا شکر کرتے ہیں۔ جنہوں نے تجھ پر ایمان رکھا اور تیرا پاک نام کو ظاہر کِیا ، جنہوں نے دکھو ں اور مصیبتوں کو برداشت کِیا تو بھی زیادہ سے زیادہ تیرے نام کو دھن باد کہااور تیرے نام کا پرچار کِیا۔آج اس جہان کی موجودہ نسل کو ایسی خدمت کرنے کا فضل دے جس طرح ابتدائی کلیسیا نے تیری خدمت کی۔ ہم بھی تیرے ساتھ ایسے ہی محبت کریں جیسے ابتدائی کلیسیا کی تیرے ساتھ کی۔

ہم دُعا کرتے ہیں کہ تُو اپنی برکات ہم پر اُنڈیلے اور ہماری کمزوری میں ہمارا زور بن۔ ہم تیرے عرفان میں ترقی کریں اور پاک رُوح کے وسیلے تجھ سے سیکھیں۔ تاکہ ہم تیری بھلائی دیکھیں اور تجھ پر ایمان رکھیں۔ تجھ پر بھروسہ اور توکل کریں اور دُعا اور روزہ کے وسیلہ سے دوسروں کی مدد کر سکیں۔ خداوند ہماری مدد کر، تاکہ تیرے نام میں ترقی کریں اور تیرے کلام کو اچھی طرح سیکھیں اور سکھائیں اور اپنی زندگیوں کو تیرے کلام کے تابع گزاریں ۔ ہم تیری وفاداری کے لئے تیرے شکر گزارہیں۔ اس ساری حوصلہ افزائی اور مدد کے لئے تیرا شکر کرتے ہیں۔ ہماری مدد کر، تاکہ زیادہ سے زیادہ تیری خدمت کریں، تجھ سے محبت رکھیں۔

اور اعمال کی کتاب ہماری زندگی کا حصہ بن جائے تاکہ تیری خدمت رُوح کی تابعداری میں کریں۔ یسوع مسیح کے نام مانگتے ہیں۔آمین!